

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY**

DOK-1.410.4.2022.MR.DS

Warszawa, 23 lutego 2024 r.

DECYZJA NR DOK-1/2024

- I.** Na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r., poz. 275 ze zm.) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznaje za praktykę ograniczającą konkurencję na lokalnych rynkach sprzedaży detalicznej towarów opałowych zawarcie przez Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „ATEX” sp. z o.o. z siedzibą w Pilchowicach z przedsiębiorcami należącymi do systemu dystrybucji tego podmiotu porozumienia w rozumieniu art. 4 pkt. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów polegającego na ustaleniu cen sprzedaży towarów opałowych, których Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „ATEX” sp. z o.o. jest dostawcą, co stanowi naruszenie art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów.
- II.** Na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r., poz. 275 ze zm.) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nakazuje Przedsiębiorstwu Wielobranżowemu „ATEX” sp. z o.o. z siedzibą w Pilchowicach zaniechanie praktyki, o której mowa w pkt I sentencji, w zakresie w jakim nie została ona zaprzestana.
- III.** Na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r., poz. 275 ze zm.) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z tytułu naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w sposób, o którym mowa w pkt. I sentencji niniejszej decyzji, nakłada na Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „ATEX” sp. z o.o. z siedzibą w Pilchowicach karę pieniężną w wysokości **2 448 959,22 zł** (dwa miliony czterysta czterdzieści osiem tysięcy dziewięćset pięćdziesiąt dziewięć złotych dwadzieścia dwa grosze), płatną do budżetu państwa.
- IV.** Na podstawie art. 77 ust. 1 oraz art. 80 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r., poz. 275 ze zm.) oraz na podstawie art. 263 i art. 264 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r., poz. 775)

w związku z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów obciąża Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „ATEX” sp. z o.o. z siedzibą w Pilchowicach kosztami postępowania antymonopolowego w kwocie **102 zł** (sto dwa złote) i zobowiązuje do uiszczenia tych kosztów na rzecz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie 14 dni od daty uprawomocnienia się decyzji.

UZASADNIENIE

1. Przedmiot postępowania

- (1) Niniejszą decyzją Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: „**Prezes Urzędu**”) stwierdza naruszenie przez Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „ATEX” sp. z o.o. z siedzibą w Pilchowicach (dalej: „**ATEX**” lub „**Spółka**”) prawa ochrony konkurencji poprzez ustalanie z przedsiębiorcami należącymi do systemu dystrybucji tego podmiotu cen sprzedaży towarów opałowych ATEX, co stanowi naruszenie art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r., poz. 275 ze zm.) (dalej: „**u.o.k.k.**”).
- (2) Prezes Urzędu wskazuje, że w toku postępowania, w dniu 20 maja 2023 r., weszła w życie ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 852). Zgodnie z art. 13 tej ustawy do spraw, w których postępowanie wszczęto przed jej dniem wejścia w życie stosuje się przepisy dotychczasowe. W tym stanie rzeczy, mając na uwadze, że postępowanie w niniejszej sprawie zostało wszczęte 19 grudnia 2022 r., a więc przed dniem wejścia w życie powyższej ustawy, podstawę rozstrzygnięcia Prezesa Urzędu stanowią przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w brzmieniu obowiązującym przed ww. nowelizacją.
- (3) Część informacji, na których Prezes Urzędu opiera niniejszą decyzję podlega ochronie prawnej i nie może być podana do wiadomości publicznej. Wobec powyższego informacje tego rodzaju zostaną zastąpione nawiasami kwadratowymi wraz z oznaczeniem „**[informacja prawnie chroniona]**” i pozostaną niewidoczne w publicznie dostępnej treści decyzji.

2. Podmioty i towary, których dotyczy decyzja

2.1. Podmiot

- (4) Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „ATEX” jest spółką z ograniczoną odpowiedzialnością, wpisaną do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000336974.

- (5) Dominującą działalnością Spółki jest sprzedaż hurtowa paliw i produktów pochodnych. Spółka zajmuje się m.in. importem, dystrybucją, sprzedażą hurtową i sprzedażą detaliczną towarów opałowych, wśród których głównym towarem oferowanym przez ATEX jest węgiel kamienny.

2.2. Towary

- (6) Sprawa dotyczy dystrybucji konfekcjonowanych towarów opałowych oferowanych przez ATEX, obejmujących węgiel kamienny w postaci ekogroszku, groszku, węgla typu orzech oraz orzech II, ekomiału, koksu opałowego, a także brykiet RUF i pellet workowany drzewny.¹
- (7) Główny towar opałowy, którego dotyczy niniejsza sprawa, tj. węgiel kamienny, ATEX nabywa zarówno od podmiotów zagranicznych, jak i od podmiotów krajowych. Węgiel ten jest następnie konfekcjonowany, tj. mieszany, sortowany i pakowany w zbiorcze opakowania lub worki z logo spółki ATEX.
- (8) ATEX dystrybuuje konfekcjonowane towary opałowe zarówno samodzielnie (w prowadzonych przez siebie składach towarów opałowych i przez swój sklep internetowy), jaki i za pośrednictwem przedsiębiorców z nim współpracujących (dalej: „współpracownicy”).

2.3. Sieć współpracowników spółki ATEX

- (9) W czerwcu 2019 r. ATEX rozpoczął dystrybuowanie konfekcjonowanych towarów opałowych ze swojej oferty do klientów końcowych za pośrednictwem sieci niezależnych współpracowników z obszaru całej Polski (dalej: „**sieć współpracowników**”). Ten sposób dystrybucji miał uzupełnić sprzedaż do klientów końcowych prowadzoną bezpośrednio przez ATEX. Rozpoczęcie współpracy z niezależnymi współpracownikami miało pozwolić ATEX na wejście na lokalne rynki sprzedaży towarów opałowych. Przed podjęciem współpracy Spółka dokonywała weryfikacji potencjalnych współpracowników stosując kryterium miejscowe, mające na celu pozyskanie współpracowników z różnych regionów Polski. ATEX podjął współpracę z podmiotami, które co do zasady zajmowały się już sprzedażą towarów opałowych w ramach prowadzonych przez siebie działalności. ATEX nie wymagał i nie wymaga od swoich współpracowników wyłączności, co oznacza, że mogą oni równolegle posiadać w swojej ofercie towary opałowe od innych dostawców.
- (10) Współpraca ATEX z siecią współpracowników odbywała się na podstawie umów o współpracy, których treść bazowała na wzorcu umownym (dalej: „**umowy o współpracy**”).

---

¹ Załącznik nr 11 do protokołu kontroli z dnia 19 grudnia 2022 r. – informacje przekazane przez ATEX w odpowiedzi na wykaz informacji i dokumentów do wydania w toku kontroli z dnia 1 grudnia 2022 r., k. 399-401.

Model współpracy przyjęty przez ATEX polegał na przekazywaniu towarów opałowych współpracownikom, którzy byli zobowiązani do ich sprzedaży w cenie wskazanej przez ATEX w zamian za ustalone wynagrodzenie. Zgodnie z zawartymi umowami o współpracy: „[informacja prawnie chroniona]”.

- Dowody:**
- wyjaśnienia Dyrektora Handlowego ATEX z dnia 1 grudnia 2022 r., stanowiące załącznik nr 5 do protokołu kontroli z dnia 19 grudnia 2022 r., k.359.
  - wyjaśnienia Prezesa Zarządu ATEX z dnia 1 grudnia 2022 r. stanowiące załącznik nr 7 do protokołu kontroli z dnia 19 grudnia 2022 r., k. 359;
  - wyjaśnienia Dyrektora Handlowego ATEX z dnia 1 grudnia 2022 r. stanowiące załącznik nr 8 do protokołu kontroli z dnia 19 grudnia 2022 r., k. 359;
  - postanowienie umowne określone w §1 ust. 2 umów o współpracę.

(11) Poniższa tabela przedstawia listę współpracowników ATEX od 2019 r. wraz ze wskazaniem województwa, na terenie którego dany współpracownik działał oraz daty rozpoczęcia i ewentualnej daty zakończenia współpracy.

Lp.	Nazwa podmiotu	Województwo	Data rozpoczęcia współpracy	Data zakończenia współpracy
1	[informacja prawnie chroniona]	[informacja prawnie chroniona]	[informacja prawnie chroniona]	[informacja prawnie chroniona]
2	[informacja prawnie chroniona]	[informacja prawnie chroniona]	[informacja prawnie chroniona]	[informacja prawnie chroniona]
3	[informacja prawnie chroniona]	[informacja prawnie chroniona]	[informacja prawnie chroniona]	[informacja prawnie chroniona]
4	[informacja prawnie chroniona]	[informacja prawnie chroniona]	[informacja prawnie chroniona]	[informacja prawnie chroniona]
5	[informacja prawnie chroniona]	[informacja prawnie chroniona]	[informacja prawnie chroniona]	[informacja prawnie chroniona]
6	[informacja prawnie chroniona]	[informacja prawnie chroniona]	[informacja prawnie chroniona]	[informacja prawnie chroniona]
7	[informacja prawnie chroniona]	[informacja prawnie chroniona]	[informacja prawnie chroniona]	[informacja prawnie chroniona]

Dowody:

- umowa o współpracy z [informacja prawnie chroniona] zawarta pomiędzy ATEX a [informacja prawnie chroniona], k. 536-549;
- umowa o współpracy z [informacja prawnie chroniona] zawarta pomiędzy ATEX a [informacja prawnie chroniona], k. 641-653;
- umowa o współpracy z [informacja prawnie chroniona], zawarta pomiędzy ATEX a [informacja prawnie chroniona], k. 264-276;
- umowa o współpracy z [informacja prawnie chroniona] zawarta pomiędzy ATEX a [informacja prawnie chroniona], k. 277-292;
- umowa o współpracy [informacja prawnie chroniona], zawarta pomiędzy ATEX a [informacja prawnie chroniona], k. 594-602;
- umowa o współpracy z [informacja prawnie chroniona] zawarta pomiędzy ATEX a [informacja prawnie chroniona], k. 293-303;
- umowa o współpracy z [informacja prawnie chroniona], zawarta pomiędzy ATEX a [informacja prawnie chroniona], k. 654-665;
- umowa o współpracy z [informacja prawnie chroniona], zawarta pomiędzy ATEX a [informacja prawnie chroniona], k. 563-573;
- umowa o współpracy z [informacja prawnie chroniona], zawarta pomiędzy ATEX a [informacja prawnie chroniona], k. 550-562;
- umowa o współpracy z [informacja prawnie chroniona], zawarta pomiędzy ATEX a [informacja prawnie chroniona], k. 574-584;
- umowa o współpracy z [informacja prawnie chroniona], zawarta pomiędzy ATEX a [informacja prawnie chroniona], k. 614-624;
- umowa o współpracy z [informacja prawnie chroniona], zawarta pomiędzy ATEX a [informacja prawnie chroniona], k. 603-613;
- umowa o współpracy z [informacja prawnie chroniona], zawarta pomiędzy ATEX a [informacja prawnie chroniona], k. 625-635;
- umowa o współpracy z [informacja prawnie chroniona], zawarta pomiędzy ATEX a [informacja prawnie chroniona], k. 585-593;
- umowa o współpracy z [informacja prawnie chroniona], zawarta pomiędzy ATEX a [informacja prawnie chroniona], k. 636-640;
- umowa o współpracy z [informacja prawnie chroniona], zawarta pomiędzy ATEX a [informacja prawnie chroniona], k. 525-535;
- umowa o współpracy z [informacja prawnie chroniona], zawarta pomiędzy ATEX a [informacja prawnie chroniona], k. 304-312;
- umowa o współpracy z [informacja prawnie chroniona], zawarta pomiędzy ATEX a [informacja prawnie chroniona], k. 507-513;
- umowa o współpracy z [informacja prawnie chroniona] zawarta pomiędzy ATEX a [informacja prawnie chroniona], k. 494-506;

- umowa o współpracy z dnia [informacja prawnie chroniona], zawarta pomiędzy ATEX a [informacja prawnie chroniona], k. 483-493;
- umowa o współpracy z [informacja prawnie chroniona], zawarta pomiędzy ATEX a [informacja prawnie chroniona], k. 458-467;
- umowa o współpracy z [informacja prawnie chroniona], zawarta pomiędzy ATEX a [informacja prawnie chroniona], k. 468-482.

3. Przebieg postępowania

- (12) W dniu 19 grudnia 2022 r. Prezes Urzędu wszczął postępowanie antymonopolowe przeciwko ATEX, w związku z podejrzeniem zawarcia przez ATEX z przedsiębiorcami należącymi do systemu dystrybucji tego podmiotu porozumienia w rozumieniu art. 4 pkt 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegającego na ustalaniu cen sprzedaży towarów opałowych, których ATEX jest dostawcą. Pismem z tego samego dnia Prezes Urzędu zawiadomił ATEX o wszczęciu postępowania.
- (13) W dniu 5 stycznia 2023 r. ATEX przedstawił swoje stanowisko w sprawie wraz z wnioskiem o wydanie decyzji zobowiązującej na podstawie art. 12 u.o.k.k., doprecyzowanym następnie pismem z 30 stycznia 2023 r. Spółka zobowiązała się do (i) opracowania nowego wzoru umowy o współpracy, (ii) aneksowania obowiązujących umów o współpracy w zakresie niezbędnym do doprowadzenia ich treści do stanu niebudzącego wątpliwości, co do ich zgodności z prawem ochrony konkurencji, (iii) zwrotu wszystkich kosztów ubezpieczenia towaru, poniesionych przez współpracowników, (iv) zwrotu wszystkich kosztów poniesionych przez współpracowników w związku z ubytkami w zapasach, (v) zwrotu wszystkich poniesionych przez współpracowników kosztów transportu towaru do klientów, (vi) zwrotu wszystkich wydatków reklamowych, poniesionych przez współpracowników. Prezes Urzędu stwierdził, że wydanie decyzji zobowiązującej ATEX do podjęcia określonych działań nie byłoby zasadne i nie wystarczyłoby dla osiągnięcia celów postępowania antymonopolowego. Ocena taka wynikała z faktu, że zarzucane stronie postępowania naruszenie polegające na ustalaniu cen (sztywnych cen odsprzedaży towarów opałowych) kwalifikowane jest jako jedno z najpoważniejszych naruszeń prawa konkurencji.
- (14) W dniu 20 listopada 2023 r. Prezes Urzędu, zgodnie z określoną w art. 9 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2023 r., poz. 775 z późn. zm.; dalej: „**k.p.a.**”) zasadą informowania stron o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania, skierował do strony postępowania antymonopolowego dokument zawierający szczegółowe uzasadnienie zarzutów. W szczegółowym uzasadnieniu zarzutów przedstawiony

został ustalony w postępowaniu stan faktyczny oraz zaprezentowana została jego ocena prawna. Ponadto wskazane zostały okoliczności mające wpływ na wysokość kary pieniężnej. Jednocześnie strona postępowania została poinformowana o możliwości przedstawienia swojego stanowiska w odpowiedzi na szczegółowe uzasadnienie zarzutów. ATEX skorzystał z takiej możliwości przedstawiając stanowisko w dniu 6 grudnia 2023 r.

- (15) Pismem z 20 grudnia 2023 r. Prezes Urzędu zawiadomił stronę postępowania o zakończeniu postępowania dowodowego w sprawie oraz o możliwości przedstawienia stanowiska. Strona postępowania nie przedstawiła swojego stanowiska w związku z zawiadomieniem o zakończeniu postępowania dowodowego.

4. Praktyka będąca przedmiotem decyzji

4.1. Kształtowanie cen odsprzedaży

- (16) Ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika, że od początku funkcjonowania sieci współpracowników, tj. od czerwca 2019 r., w umowach o współpracy stosowane były postanowienia nakazujące współpracownikom sprzedaż towarów opałowych ATEX w cenach wskazanych przez Spółkę. Współpracownicy nie mieli możliwości samodzielnego ustalania ceny sprzedaży lub zmiany ceny ustalonej przez ATEX, jak również udzielania klientom upustów lub rabatów. W każdej z zawartych umów o współpracy zostało sformułowane postanowienie zgodnie z którym **[informacja prawnie chroniona]**

Dowód: – postanowienie umowne określone w § 1 ust. 4 umów o współpracy.

- (17) W praktyce, wbrew literalnemu brzmieniu zacytowanego powyżej postanowienia umownego, ceny towarów nie zostały określone przez strony w załączniku nr 1 do umowy. Wysokość tych cen przekazywana była przez ATEX telefonicznie lub e-mailowo w ramach bieżącej współpracy. Aktualizacja cen dokonywana była przez nadzorującego współpracę Dyrektora Handlowego ATEX, który w wyjaśnieniach złożonych w toku kontroli wskazał: **[informacja prawnie chroniona]**.

Dowody:

- wyjaśnienia Dyrektora Handlowego ATEX z dnia 1 grudnia 2022 r., stanowiące załącznik nr 5 do protokołu kontroli z dnia 19 grudnia 2022 r., k. 359;
- wyjaśnienia Dyrektora Handlowego ATEX z dnia 1 grudnia 2022 r. stanowiące załącznik nr 8 do protokołu kontroli z dnia 19 grudnia 2022 r., k. 359;
- postanowienie umowne określone w § 1 ust. 4 umów o współpracy.

(18) Powyższe okoliczności potwierdzają wiadomości e-mail, które Dyrektor Handlowy ATEX wysyłał do współpracowników. Przykładowo w e-mailu z dnia 15 kwietnia 2022 r. Dyrektor Handlowy ATEX napisał: „**[informacja prawnie chroniona]**”.² Wiadomości o analogicznej treści były cyklicznie wysyłane przez ATEX do współpracowników.

- Dowody:**
- wiadomość e-mail z 15 kwietnia 2022 r. (12:03); Nadawca: **[informacja prawnie chroniona]** (ATEX); Adresat: **[informacja prawnie chroniona]**³; TEMAT: CENY 19.04.2022, wraz z załącznikiem, k. 364;
  - wiadomość e-mail z 1 marca 2022 r. (22:56); Nadawca: **[informacja prawnie chroniona]** (ATEX); Adresat: **[informacja prawnie chroniona]** (współpracownicy), TEMAT: CENNIK 02.03.2022, k. 364;
  - wiadomość e-mail z 6 czerwca 2022 r. (11:32); Nadawca: **[informacja prawnie chroniona]** (ATEX); Adresat: **[informacja prawnie chroniona]** (współpracownicy), TEMAT: CENNIK 06.06.2022, k. 364;
  - wiadomość e-mail z 3 września 2021 r. (15:55); Nadawca: **[informacja prawnie chroniona]** (ATEX); Adresat: **[informacja prawnie chroniona]** (współpracownicy), TEMAT: CENNIK 06.09.2021, k. 364;
  - wiadomość e-mail z 14 września 2022 r. (13:08); Nadawca: **[informacja prawnie chroniona]** (ATEX); Adresat: **[informacja prawnie chroniona]** (współpracownicy), TEMAT: CENNIK 15.03, k. 364;
  - wiadomość e-mail z 14 marca 2022 r. (13:08); Nadawca: **[informacja prawnie chroniona]** (ATEX); Adresat: **[informacja prawnie chroniona]** (współpracownicy), TEMAT: CENNIK 15.03, k. 364;
  - wiadomość e-mail z 31 sierpnia 2021 r. (08:12); Nadawca: **[informacja prawnie chroniona]** (ATEX); Adresat: **[informacja prawnie chroniona]** (współpracownicy); TEMAT: cennik 01.09.2021, wraz z załącznikiem, k. 364;
  - wiadomość e-mail z 29 lipca 2019 r. (13:58); Nadawca: **[informacja prawnie chroniona]** (ATEX); Adresat: **[informacja prawnie chroniona]** (współpracownik), TEMAT: nowe ceny, k. 364;

---

² Ekosun, Merkury, Jowisz, Mars Premium, Mars II to nazwy własne konfekcjonowanych towarów opałowych ATEX.

³ W ramach opisanego systemu sprzedażowego funkcjonował specjalny adres e-mail, tj. **[informacja prawnie chroniona]**, który był skrzynką kontaktową dla stron przedmiotowego porozumienia. Wiadomość wysłana na ten e-mail była dostarczana do wszystkich współpracowników.

- wiadomość e-mail z 29 lipca 2019 r. (13:58); Nadawca: **[informacja prawnie chroniona]** (ATEX); Adresat: **[informacja prawnie chroniona]** (współpracownik), TEMAT: nowe ceny, k. 364.

(19) Na fakt, że ceny wskazywane przez ATEX miały być cenami oferowanymi przez współpracowników wskazuje też wiadomość e-mail z dnia 22 czerwca 2021 r., w której pan **[informacja prawnie chroniona]**.

- Dowód:**
- wiadomość e-mail z 30 czerwca 2021 r. (09:43); Nadawca: **[informacja prawnie chroniona]** (ATEX); Adresat: **[informacja prawnie chroniona]** (współpracownik); TEMAT: CENNIK OD 01.07, k. 364.

(20) Ponadto współpracownicy oraz ATEX korzystali ze wspomagającego czynności sprzedażowe oprogramowania **[informacja prawnie chroniona]**. System został zaprogramowany w taki sposób, aby opcja zmiany cen towarów nie była dostępna dla współpracowników, co w rezultacie umożliwiało modyfikację cen jedynie spółce ATEX. Oprogramowanie **[informacja prawnie chroniona]** pozwalało m.in. na wyświetlenie produktu, danych potrzebnych do jego identyfikacji oraz narzędzi pozwalających na dostosowanie parametrów planowanych transakcji do oczekiwań odbiorców końcowych.

- Dowody:**
- wyjaśnienia Dyrektora Handlowego ATEX z dnia 1 grudnia 2022 r., stanowiące załącznik nr 5 do protokołu kontroli z dnia 19 grudnia 2022 r., k. 359
  - wyjaśnienia Dyrektora Handlowego ATEX z dnia 1 grudnia 2022 r., stanowiące załącznik nr 8 do protokołu kontroli z dnia 19 grudnia 2022 r., k. 359

(21) Przyjęte zasady współpracy umożliwiały Spółce monitorowanie stosowania przez współpracowników cen przez nią wskazanych. W pierwszej kolejności, ATEX miał możliwość weryfikacji stosowania ustalonych cen poprzez system sprzedażowy **[informacja prawnie chroniona]** [akapit (20) decyzji]. Spółka miała również możliwość weryfikacji stosowania ustalonych cen na podstawie otrzymanej od współpracownika kwoty uzyskanej ze sprzedaży towaru Spółki. Zgodnie z umowami o współpracy **[informacja prawnie chroniona]**. Ponadto, Dyrektor Handlowy Spółki dokonywał osobistych, cyklicznych weryfikacji ilości sprzedanego towaru na terenie składów należących do współpracowników. Przez weryfikację ilości towarów na składach, ATEX jednocześnie sprawdzał prawidłowość kwot przelanych Spółce tytułem sprzedaży produktów i tym samym wysokość stosowanych cen.

- Dowody:**
- postanowienie umowne określone w § 6 ust. 1 umów o współpracy;
  - postanowienie umowne określone w § 8 ust. 2 umów o współpracy;
  - wyjaśnienia Dyrektora Handlowego ATEX z dnia 1 grudnia 2022 r., stanowiące załącznik nr 5 do protokołu kontroli z dnia 19 grudnia 2022 r. k. 359;
  - wyjaśnienia Dyrektora Handlowego ATEX z dnia 1 grudnia 2022 r. stanowiące załącznik nr 8 do protokołu kontroli z dnia 19 grudnia 2022 r., k. 359

(22) Podmioty współpracujące zobowiązane były do przekazania ATEX całej kwoty uzyskanej ze sprzedaży towarów. Współpracownicy za dokonaną sprzedaż otrzymywali wynagrodzenie za każdą tonę sprzedanego towaru. Zgodnie z umowami o współpracy: **[informacja prawnie chroniona]**

- Dowód:**
- postanowienie umowne określone w § 10 ust. 1 umów o współpracy.

5. Ryzyka gospodarcze

(23) Ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika, że od początku funkcjonowania sieci współpracowników, tj. od czerwca 2019 r., na współpracownikach spoczywały określone ryzyka gospodarcze. Podmioty te zobowiązane były do ponoszenia ryzyk gospodarczych związanych z utrzymywaniem zapasów towarów opałowych objętych umową, a także z finansowaniem ubezpieczenia ww. towarów czy kosztami transportu towarów. Od 2021 r. współpracownicy ponosili również ryzyko związane z utrzymaniem odpowiednio wysokiego wolumenu sprzedaży, a od 2022 r. ryzyko związane z wypełnieniem obowiązków wynikających z ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1497, dalej jako: „ustawa o przeciwdziałaniu wspierania agresji na Ukrainę”).

5.1. Ryzyko związane z utrzymywaniem zapasów towarów opałowych

(24) Zgromadzony materiał dowodowy wskazuje, że współpracownicy byli zobowiązani do utrzymywania samodzielnie, na własny koszt, zapasów towarów objętych umową o współpracy. Na tę okoliczność wskazuje postanowienie umów o współpracy o treści: **[informacja prawnie chroniona]**

- Dowód:**
- postanowienie umowne określone w § 5 ust. 4 umów o współpracy.

(25) Powyższe postanowienie umowne było przestrzegane w praktyce. Utrzymanie przez współpracowników zapasów towarów odbywało się bez udziału Spółki. O powyższym

świadczą wyjaśnienia Dyrektora Handlowego ATEX, który w toku wyjaśnień składanych w ramach kontroli, zapytany o status składów opałowymi prowadzonych przez współpracowników, odpowiedział: **[informacja prawnie chroniona]**.

Dowód: – wyjaśnienia Dyrektora Handlowego ATEX z dnia 1 grudnia 2022 r., stanowiące załącznik nr 5 do protokołu kontroli z dnia 19 grudnia 2022 r., k. 359

(26) ATEX nie uczestniczył w kosztach składowania dostarczonych współpracownikom towarów opałowymi. Dyrektor handlowy ATEX w ramach wyjaśnień oświadczył, że: **[informacja prawnie chroniona]**.

Dowód: – wyjaśnienia Dyrektora Handlowego ATEX z dnia 1 grudnia 2022 r., stanowiące załącznik nr 5 do protokołu kontroli z dnia 19 grudnia 2022 r., k. 359

(27) Materiał dowodowy wskazuje, że współpracownicy obowiązani byli we własnym zakresie utrzymywać place, na których były składowane zapasy towarów opałowymi objętych umową. Świadczą o tym dowody opisane poniżej.

(28) W wiadomości e-mail z 3 grudnia 2021 r. współpracownik Spółki zwrócił uwagę Dyrektora Handlowego ATEX na zbyt duże obciążenia gospodarcze: **[informacja prawnie chroniona]**. Przedsiębiorca odniósł się do kwestii ponoszenia przez współpracowników kosztów związanych z utrzymaniem składów: **[informacja prawnie chroniona]**.

Dowód: – wiadomość e-mail z 3 grudnia 2021 r. (09:06); Nadawca: **[informacja prawnie chroniona]** (współpracownik); Adresat: **[informacja prawnie chroniona]** (ATEX); Temat: Odp: ANEKS DO UMOWY WSPÓŁPRACY, k. 364.

(29) Z kolei w wiadomości e-mail z 14 grudnia 2021 r. w odpowiedzi na propozycję aneksowania umowy o współpracę na rok 2022, bez jednoczesnego podwyższenia marży za sprzedaż, współpracownik – **[informacja prawnie chroniona]** – wskazał na konieczność zwiększenia wynagrodzenia, jakie otrzymuje za sprzedaż tony towarów opałowymi, z powodu innych ciężających na nim kosztów. W wiadomości wskazano: **[informacja prawnie chroniona]**. Spółka zwróciła się do ATEX, aby obok zwiększenia wynagrodzenia za sprzedaż towarów opałowymi, ustalono także opłaty za składowanie towarów na jej posesji: **[informacja prawnie chroniona]**.

Dowód: wiadomość e-mail z 14 grudnia 2021 r. (22:03); Nadawca: **[informacja prawnie chroniona]** (współpracownik); Adresat: **[informacja prawnie chroniona]** (ATEX); Temat: Aneks do umowy, k. 364.

(30) Ponadto ze zgromadzonych dowodów wynika, że współpracownicy ATEX ponosili odpowiedzialność za szkody w powierzonym towarze opałowym. Wszystkie umowy o współpracy, zawierane w oparciu o wzorzec umowy, stanowiły, że: **[informacja prawnie chroniona]**.

Dowód: – postanowienie umowne określone w § 11 pkt 1 umów o współpracy.

(31) ATEX kontrolował ilość towarów opałowych, znajdujących się na składach współpracowników. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w zakresie ilości towarów dostarczonych przez ATEX a sprzedanych przez współpracowników, ATEX wystawiał współpracownikom faktury na brakującą ilość towarów. O powyższej okoliczności świadczą wyjaśnienia Dyrektora Handlowego ATEX: **[informacja prawnie chroniona]**. W swoich wyjaśnieniach Dyrektor Handlowy ATEX wskazał, że Spółka nigdy nie ustalała, z czego wynikały braki w liczbie składowanych przez współpracowników towarów. Dyrektor Handlowy ATEX oświadczył także, że przy zawieraniu umów informuje przedsiębiorców, że wszystkie braki mogą zostać zafakturowane.

Dowód: – wyjaśnienia Dyrektora Handlowego ATEX z dnia 1 grudnia 2022 r., stanowiące załącznik nr 5 do protokołu kontroli z dnia 19 grudnia 2022 r., k. 359

(32) Każda z zawartych umów o współpracy przewidywała także, że o ile reklamacje dotyczące towarów będących jej przedmiotem podlegały rozpatrzeniu przez ATEX, o tyle na współpracownikach ciążyła odpowiedzialność za wady ilościowe, wynikające z nienależytego przechowywania produktów, będących przedmiotem umowy, w tym związane z uszkodzeniem opakowań.

Dowód: – postanowienie umowne określone w § 2 ust. 3 tiret pierwsze umów o współpracy.

5.2. Ryzyko związane z finansowaniem ubezpieczenia towarów

(33) Umowy zawierane ze współpracownikami w latach 2019-2022 w oparciu o wzorzec umowy, zawierały postanowienie, które zobowiązywało współpracowników do przedłożenia ATEX opłaconej polisy od odpowiedzialności cywilnej, związanej z prowadzoną działalnością gospodarczą, obejmującą ubezpieczenie ATEX na kwotę nie mniejszą niż **[informacja prawnie chroniona]** w zakresie:

- a) ubezpieczenia objętych umową towarów od ognia i innych zdarzeń losowych w lokalizacjach przechowywania, kradzieży z włamaniem i rabunkiem;

- b) ubezpieczenia wartości pieniężnych od kradzieży z włamaniem oraz w czasie transportu;
- c) ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu roszczeń za zniszczenie, uszkodzenie, utratę z winy lub rażącego niedbalstwa współpracownika towarów oraz wartości pieniężnych.

Dowód: – postanowienie umowne określone w § 11 ust. 3 umów o współpracy.

- (34) Zawarcie polisy ubezpieczeniowej przez współpracowników było warunkiem koniecznym podpisania umowy o współpracy z ATEX. Jak wynika z wyjaśnień Dyrektora Handlowego ATEX, przyczyną takiego rozwiązania była obawa ATEX o utratę towaru, dostarczonego współpracownikom, tj. o możliwość jego kradzieży lub zniszczenia. **[informacja prawnie chroniona]**.

Dowód: – wyjaśnienia Dyrektora Handlowego ATEX z dnia 1 grudnia 2022 r., stanowiące załącznik nr 5 do protokołu kontroli z dnia 19 grudnia 2022 r., k. 359.

- (35) Podmiotem ubezpieczonym w zawieranych polisach był ATEX. Koszty takiego ubezpieczenia spoczywały z kolei w całości na współpracownikach. **[informacja prawnie chroniona]**. ATEX nie uczestniczył w pokryciu kosztów ubezpieczenia, nie zwracał współpracownikom takich kosztów ani nie brał udziału w negocjacjach związanych ze sposobem uiszczenia opłaty. Świadczą o tym wyjaśnienia Dyrektora Handlowego ATEX, który wyjaśnił: **[informacja prawnie chroniona]**.

Dowód: – wyjaśnienia Dyrektora Handlowego ATEX z dnia 1 grudnia 2022 r., stanowiące załącznik nr 5 do protokołu kontroli z dnia 19 grudnia 2022 r., k. 359

- (36) Ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika, że ATEX wymagał od swoich współpracowników, aby przestrzegali postanowień umowy o współpracy w zakresie zawarcia i opłacenia ubezpieczenia. W wiadomości e-mail, wysłanej do współpracownika ATEX, Dyrektor Handlowy Spółki zawarł następujące informacje: **[informacja prawnie chroniona]**. W innej wiadomości elektronicznej, jeden ze współpracowników zwrócił się do ATEX następującymi słowami: **[informacja prawnie chroniona]**. O obciążeniu, wynikającym z przerzucenia na współpracowników obowiązku finansowania ubezpieczenia na towary objęte umową, świadczy także wiadomość e-mail jednego ze współpracowników: **[informacja prawnie chroniona]**

- Dowód:**
- wiadomość e-mail z 14 listopada 2022 r. (12:18), Nadawca: [informacja prawnie chroniona] (współpracownik); Adresat: [informacja prawnie chroniona]; Temat: Odp: Re: PROSZĘ OPLACIĆ POLISĘ!, k. 364;
  - wiadomość e-mail z 3 grudnia 2021 r. (13:08); Nadawca: [informacja prawnie chroniona] (współpracownik); Adresat: [informacja prawnie chroniona]; Temat: Odp: ANEKS DO UMOWY WSPÓŁPRACY, k. 364;
  - wiadomość e-mail z 3 grudnia 2021 r. (09:06); Nadawca: [informacja prawnie chroniona] (współpracownik); Adresat: [informacja prawnie chroniona]; Temat: Odp: ANEKS DO UMOWY WSPÓŁPRACY, k. 364.

5.3. Ryzyko związane z kosztami transportu towaru

(37) Niektórzy współpracownicy ATEX⁴ w latach 2019-2022 ponosili także ryzyko związane z uczestnictwem w kosztach dostawy towarów objętych umową, na określonym dystansie. W umowach zawartych z tymi współpracownikami na podstawie wzorca umowy od 2019 r. do 15 lutego 2022 r.⁵ ATEX stosował następujące postanowienie: [informacja prawnie chroniona].

- Dowód:**
- postanowienie umowne określone w § 11 ust. 5 umów o współpracę (wzorzec stosowany do 15 lutego 2022 r.).

(38) Jak wynika ze zgromadzonych dowodów, do tego czasu [informacja prawnie chroniona]. Przedmiotowe zobowiązanie było związane z jednolitą polityką cenową, stosowaną przez ATEX zarówno w jego przedsiębiorstwie, jak i umowach zawieranych ze współpracownikami. Na tę okoliczność wskazują wyjaśnienia Dyrektora handlowego ATEX: [informacja prawnie chroniona].

- Dowód:**
- wyjaśnienia Dyrektora Handlowego ATEX z dnia 1 grudnia 2022 r., stanowiące załącznik nr 5 do protokołu kontroli z dnia 19 grudnia 2022 r., k. 359;
  - umowy o współpracy z dnia 24 lutego 2022 r. (k. 614-624), 1 marca 2022 r. (k. 603-613), 16 maja 2022 r. (k. 585-593), 28 października 2022 r. (k. 594-602) niezawierające postanowienia o pokrywaniu przez współpracowników kosztów transportu towarów na odległość do 25 km.

---

⁴ [informacja prawnie chroniona]

⁵ Z tej daty jest ostatnia umowa o współpracy zawierająca przedmiotowe postanowienie.

- (39) W związku ze zmianą polityki transportowej, umowy o współpracę, zawierane przez ATEX po 15 lutego 2022 r., nie zawierały przedmiotowego postanowienia. **[informacja prawnie chroniona]**. ATEX kontroluje jednak, czy koszty nie są **[informacja prawnie chroniona]**.

- Dowody:**
- wyjaśnienia Dyrektora Handlowego ATEX z dnia 1 grudnia 2022 r., stanowiące załącznik nr 5 do protokołu kontroli z dnia 19 grudnia 2022 r., k. 359;
  - umowy o współpracy z dnia 24 lutego 2022 r. (k. 614-624), 1 marca 2022 r. (k. 603-613), 16 maja 2022 r. (k. 585-593), 28 października 2022 r. (k. 594-602) niezawierające postanowienia o pokrywaniu przez współpracowników kosztów transportu towarów na odległość do 25 km

5.4. Ryzyko związane z nienależytym wykonaniem umowy w zakresie wolumenu dokonanej sprzedaży

- (40) W grudniu 2021 r. do umów z niektórymi współpracownikami⁶ zostały wprowadzone aneksami postanowienia, które przewidywały wprowadzenie minimalnych wolumenów sprzedaży oraz możliwość nałożenia przez ATEX kar umownych, w wypadku niewywiązania się przez współpracowników z tych obowiązków. Zgodnie z przedmiotowym postanowieniem: **[informacja prawnie chroniona]**. Jednocześnie w razie nieosiągnięcia minimalnego limitu sprzedaży, współpracownik miał być obciążony **[informacja prawnie chroniona]** wynikającą z różnicy bilansu sprzedaży, obliczonego według wskazanego w umowie wzoru.

- Dowód:**
- postanowienie określone w § 1 aneksów do umów o współpracy, zawartych w grudniu 2021 r.

- (41) Ponadto również niektóre z nowych umów zawartych w 2022 r. zawierały przedmiotowe postanowienie przewidujące możliwość nałożenia przez ATEX kary umownej w przypadku nieosiągnięcia przez współpracownika minimalnego limitu sprzedaży⁷.

5.5. Ryzyko związane z wypełnianiem obowiązków wynikających z ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego

- (42) W 2022 r. poprzez aneksowanie umów ATEX nałożył na część współpracowników⁸ dodatkowy obowiązek, wynikający z ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych

---

⁶ **[informacja prawnie chroniona]**.

⁷ **[informacja prawnie chroniona]**

⁸ **[informacja prawnie chroniona]**.

rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę. Ustawa ta nałożyła na przedsiębiorców zajmujących się obrotem węglem dodatkowe wymagania związane z udokumentowaniem pochodzenia towaru opałowego.

(43) W art. 13 powyższej ustawy przewidziano obowiązek posiadania przez przedsiębiorcę, który wprowadził lub przemieścił na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej węgiel, dokumentów potwierdzających m.in. kraj pochodzenia lub datę wprowadzenia węgla na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Dodatkowo przedsiębiorca dokonujący obrotu węglem (przez co ustawa o przeciwdziałaniu wspierania agresji na Ukrainę rozumie sprzedaż lub inną formę zbycia węgla na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej) obowiązany jest sporządzić i przekazać nabywcy informację o kraju pochodzenia węgla oraz innych danych, w zależności od tego, z jakiego kraju pochodzi węgiel. Powyższe informacje, zgodnie z przywołaną ustawą, powinny być zawarte w formie oświadczenia, które jest składane pod rygorem odpowiedzialności karnej. Wykonywanie obowiązków wynikających z ww. ustawy jest kontrolowane przez Wojewódzkich Inspektorów Inspekcji Handlowej. Niewypełnienie obowiązku związanego ze sporządzeniem ww. oświadczenia może wiązać się z nałożeniem na przedsiębiorcę kary pieniężnej.

(44) Po wejściu w życie ustawy o przeciwdziałaniu wspierania agresji na Ukrainę, ATEX poprzez aneksy do umów zawartych ze współpracownikami, wprowadził następujące postanowienie: **[informacja prawnie chroniona]**.

Dowód: – postanowienie określone w § 1 aneksów do umów o współpracy, zawartych w kwietniu 2022 r.

(45) **[informacja prawnie chroniona]**

Dowody: – postanowienie umowne określone w § 1 ust. 5 umowy o współpracy z dnia 16 maja 2022 r., k. 586;
– postanowienie umowne określone w § 1 ust. 5 umowy o współpracy z dnia 28 października 2022 r., k. 595.

(46) Powyższe postanowienie umowne było przestrzegane w praktyce. Wskazują na to wyjaśnienia Dyrektora Handlowego ATEX, który oświadczył, że Spółka co do zasady nie udzielała współpracownikom odrębnych pełnomocnictw, jednak ostatnio wdrożone zostało pełnomocnictwo „*jeśli chodzi o wystawianie oświadczeń pochodzenia węgla*”.

Dowód: – wyjaśnienia Dyrektora Handlowego ATEX z dnia 1 grudnia 2022 r., stanowiące załącznik nr 5 do protokołu kontroli z dnia 19 grudnia 2022 r., k. 359

W związku z poczynionymi ustaleniami Prezes Urzędu zważył, co następuje:

6. Interes publiczny

Ramy prawne

- (47) Zgodnie z art. 1 ust. 1 u.o.k.k. ustawa ta określa warunki rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasady podejmowanej w interesie publicznym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów. Prezes Urzędu jest rzecznikiem tego interesu, co wynika z jego zadań w strukturze administracji rządowej. Działając w interesie publicznym, Prezes Urzędu podejmuje działania, gdy konieczna jest ochrona konkurencji jako zjawiska o charakterze instytucjonalnym. Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów chroni istnienie konkurencji jako optymalnego sposobu podziału dóbr, zatem każde działanie wymierzone w ten mechanizm, godzi w interes publiczny.⁹

Zastosowanie prawa w niniejszej sprawie

- (48) Prezes Urzędu uznał, że w niniejszej sprawie występuje interes publiczny w wydaniu decyzji stwierdzającej naruszenie reguł konkurencji. Powyższe wynika z faktu, że naruszenie to wywiera wpływ na nieoznaczony i szeroki krąg podmiotów, tj. podmiotów pozyskujących towary opałowe spółki ATEX od współpracowników Spółki, a przedmiotowe naruszenie obejmowało ustalenia dotyczące wysokości cen odsprzedaży produktów Spółki.

7. Status przedsiębiorcy

Ramy prawne

- (49) Pojęcie „przedsiębiorcy” na potrzeby zastosowania ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zdefiniowane zostało w art. 4 pkt. 1 u.o.k.k. W zakres tej definicji wchodzi między innymi przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2023 r. poz. 221 ze zm.). Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy Prawo przedsiębiorców, przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca działalność gospodarczą. Zgodnie zaś z art. 3 tej ustawy, działalnością gospodarczą jest zorganizowana działalność zarobkowa, wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły.

---

⁹ Wyrok Sądu Najwyższego z 5 czerwca 2008 r., sygn. akt III SK 40/07.

Zastosowanie prawa w niniejszej sprawie

- (50) Prezes Urzędu uznaje, że strona postępowania spełnia przesłanki konieczne do uznania ją za przedsiębiorcę. Wynika to z faktu, że ATEX jest kapitałową spółką prawa handlowego zarejestrowaną w rejestrze przedsiębiorców, prowadzącą działalność gospodarczą.

8. Rynek właściwy

Ramy prawne

- (51) Koncepcja rynku właściwego stanowi narzędzie analityczne służące weryfikowaniu, czy w kontekście określonej teorii szkody może dochodzić do eliminacji, ograniczenia lub zakłócenia konkurencji.
- (52) Przez „rynek właściwy” należy rozumieć – zgodnie z art. 4 pkt. 9 u.o.k.k. – rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym, ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji.

Zastosowanie prawa w niniejszej sprawie

- (53) Na potrzeby oceny praktyki opisanej w niniejszej decyzji Prezes Urzędu stwierdza, że do wyeliminowania, ograniczenia lub naruszenia konkurencji w inny sposób doszło na rynku sprzedaży detalicznej towarów opałowych – to na ten rynek porozumienie zawarte między podmiotem, który wprowadza do obrotu produkty ze wskazanej wyżej kategorii a współpracującymi z tym podmiotem sprzedawcami detalicznymi wywierało antykonkurencyjny wpływ. Towary opałowe nie mają substytutów i choć są zróżnicowane, mają wspólne przeznaczenie, a sprzedawcy co do zasady posiadają w swojej ofercie różne ich rodzaje.
- (54) Prezes Urzędu uznaje, że rynek właściwy w aspekcie geograficznym ma wymiar lokalny i obejmuje rynki sprzedaży detalicznej towarów opałowych w promieniu kilkudziesięciu kilometrów od miejsc, w których ATEX i współpracownicy prowadzą swoje składy. Na taki charakter rynków wskazuje organizacja systemu sprzedaży detalicznej towarów opałowych, stworzona przez ATEX. W ramach tego systemu każdy z punktów sprzedażowych obsługiwanych przez współpracowników i przez ATEX miał co do zasady być zlokalizowany w pewnej odległości od siebie, a pozytywna weryfikacja kolejnych współpracowników zależała od odpowiedniej odległości prowadzonych przez nich składów od ATEX lub innych współpracowników działających na danym obszarze. W ramach prowadzonych stacjonarnie

składów zarówno ATEX, jak i współpracownicy działają zatem lokalnie, zasięgiem swojej działalności obejmując promień kilkudziesięciu kilometrów od miejsc, w których prowadzone są składy. Jest to konsekwencją faktu, że nabywcy detaliczni, z uwagi na koszty transportu, co do zasady poszukują towarów opałowych w swojej najbliższej okolicy.

- (55) Należy również wskazać na orzecznictwo, zgodnie z którym obowiązek określenia rynku właściwego występuje jedynie, gdy bez zdefiniowania takiego rynku niemożliwe jest stwierdzenie, czy celem lub skutkiem rozpatrywanego porozumienia jest ograniczenie konkurencji.¹⁰ Definicja rynku właściwego mogłaby mieć znaczenie, gdyby wpływała na zastosowanie reguły *de minimis*¹¹ lub innych wyłączeń spod zakazu zawierania antykonkurencyjnych porozumień. Jak zostało wskazane w pkt 9.3 niniejszej decyzji takie wyłączenia nie mają w niniejszej sprawie zastosowania.
- (56) Mając na względzie powyższe Prezes Urzędu uznaje, że na potrzeby niniejszej sprawy rynkiem właściwym w sprawie są lokalne rynki sprzedaży detalicznej towarów opałowych, obejmujące obszar w promieniu kilkudziesięciu kilometrów od miejsc, w których ATEX i współpracownicy prowadzą swoje składy.

9. Naruszenie reguł konkurencji

9.1. Porozumienie pomiędzy niezależnymi przedsiębiorcami

Ramy prawne

- (57) Zgodnie z art. 6 u.o.k.k. zakazane są porozumienia, których celem lub skutkiem jest wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie w inny sposób konkurencji na rynku właściwym. Przez „porozumienia” zgodnie z art. 4 pkt. 5 u.o.k.k. rozumie się: (i) umowy zawierane między przedsiębiorcami, między związkami przedsiębiorców oraz między przedsiębiorcami i ich związkami albo niektóre postanowienia tych umów; (ii) uzgodnienia dokonane w jakiegokolwiek formie przez dwóch lub więcej przedsiębiorców lub ich związki; (iii) uchwały lub inne akty związków przedsiębiorców lub ich organów statutowych.
- (58) Formy porozumień wymienione w art. 4 ust. 5 u.o.k.k. obejmują wszelkie czynności przedsiębiorców stanowiących podstawę ich kooperacji, w tym pisemne umowy współpracy, a także uzgodnienia. Uzgodnienia z kolei mogą przyjmować formę ustną, pisemną lub

---

¹⁰ Wyrok Sądu Unii Europejskiej z 16 września 2013 r. w sprawie T-396/10, *Zucchetti Rubinetteria SpA*, EU:T:2013:446; wyrok Sądu Unii Europejskiej z 25 października 2005 r. w sprawie T-38/02, *Groupe Danone*, EU:T:2005:367; wyroku Sądu Unii Europejskiej z 15 września 1998 r. w sprawach połączonych T-374/94, T 375/94, T-384/94 oraz T-388/94, *European Night Services*, EU:T:1998:198; wyrok Sądu Unii Europejskiej z 6 lipca 2000 r. w sprawie T-62/98, *Volkswagen*, EU:T:2000:180.

¹¹ Wyrok Sądu Najwyższego z 15 lutego 2019 r. sygn. akt I NSK 10/18.

elektroniczną. Niezależnie od przybranej formy, każde porozumienie skierowane przeciw osobom trzecim (niebędącym stroną porozumienia) może prowadzić do ograniczenia konkurencji¹².

- (59) Porozumienie w znaczeniu art. 4 ust. 5 u.o.k.k. wymaga uczestnictwa w nim co najmniej dwóch niezależnych przedsiębiorców. Jednym ze stosunków prawnych, w których strony porozumienia nie działają względem siebie jako niezależni przedsiębiorcy jest stosunek prawny wynikający z umowy pośrednictwa (agencji). Na mocy takiej umowy przyjmujący zlecenie (agent) otrzymuje pełnomocnictwo do zawierania na rzecz dającego zlecenie umów na sprzedaż towarów dostarczonych przez dającego zlecenie. Sprzedaż ta może być dokonywana w imieniu dającego zlecenie lub w imieniu własnym agenta. Takie umowy nie podlegają zakazowi zawierania antykonkurencyjnych porozumień, ale tylko gdy agent działa faktycznie jako podmiot zależny od dającego zlecenie, funkcjonując w praktyce z dostawcą jak jeden organizm gospodarczy. Tę zależność ocenia się w świetle rozkładu ryzyk gospodarczych. Agent jest zależny od dającego zlecenie wówczas, gdy nie ponosi żadnego znacznego ryzyka finansowego lub handlowego związanego z zawieraniem umowami, a ryzyka te w całości przyjmuje na siebie dający zlecenie. W odwrotnej sytuacji, tj. gdy ryzyka gospodarcze obciążają przyjmującego zlecenie uznaje się, że jest on samodzielnym, niezależnym od dającego zlecenie przedsiębiorcą, więc w konsekwencji łączący go z dającym zlecenie stosunek prawny podlega pod ograniczenia wynikające z zakazu zawierania antykonkurencyjnych porozumień.
- (60) Powyższe zostało potwierdzone w wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów¹³ (dalej jako: „SOKiK”) oraz podtrzymującym wyrok SOKiK wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie¹⁴. Jak wskazał Sąd Apelacyjny w Warszawie: *„kryterium decydującym dla dokonania oceny powyższych umów w świetle art. 101 ust. 1 TFUE (art. 6 ust. 1 u.o.k.k.) jest «ryzyko finansowe lub handlowe ponoszone przez agenta w związku z działaniami, do których został wyznaczony jako agent przez dającego zlecenie». Brak ponoszenia przez agenta takiego ryzyka pozwala traktować go jako podmiot zależny ekonomicznie od dającego zlecenie, a nie jako niezależnego dystrybutora”*¹⁵. Stosując zatem rozumowanie *a contrario*, w przypadku gdy agent ponosi ryzyko finansowe lub handlowe, nie może zostać potraktowany jako podmiot zależny ekonomicznie od dającego zlecenie, a tym samym należy mu przypisać status niezależnego dystrybutora.

---

¹² Wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie- Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z 7 listopada 2005 r., sygn.. XVII Ama 26/04.

¹³ Wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 29 marca 2006 r., XVII AmA 86/04.

¹⁴ Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 13 lutego 2007 r., VI ACa 819/06.

¹⁵ Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 24 września 2015 r., VI ACa 1096/14.

- (61) W tym miejscu należy również wskazać na wymagania, jakie stawia umowom agencyjnym Komisja Europejska w Komunikacie Komisji – Zawiadomieniu Komisji: Wytycznych w sprawie ograniczeń wertykalnych (Dz.U. C 248 z 30.6.2022, s. 11 –16; dalej jako: „**Wytyczne**”)¹⁶, które z powodu równoważności art. 6 ust. 1 u.o.k.k. z art. 101 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (wersja skonsolidowana: Dz. Urz. UE C 202 z 7.06.2016 r., s. 1-388, dalej jako: „**TFUE**”) posiłkowo należy wziąć pod uwagę w niniejszej sprawie. Zgodnie z Wytycznymi umowy agencyjne nie są objęte zakresem zastosowania art. 101 ust. 1 Traktatu, jeżeli agent ponosi w nieznacznym zakresie lub nie ponosi żadnego ryzyka finansowego lub handlowego spośród następujących rodzajów ryzyka: (i) ryzyka bezpośrednio związanego z umowami zawartymi lub negocjowanymi przez agenta na rzecz dającego zlecenie, np. związanego z finansowaniem zapasów; (ii) ryzyka dotyczącego inwestycji związanych z konkretnym rynkiem lub (iii) ryzyka związanego z innymi działaniami podejmowanymi na tym samym rynku produktowym w zakresie, w jakim dający zlecenie wymaga w ramach stosunku agencyjnego podjęcia takich działań przez agenta, ale nie w charakterze agenta działającego na rzecz dającego zlecenie, lecz na własne ryzyko agenta. W dalszej części Wytycznych Komisja doprecyzowuje, jakie warunki musi spełniać umowa agencyjna, aby nie obejmował jej zakres stosowania art. 101 ust. 1 TFUE (któremu odpowiada art. 6 u.o.k.k.). Warunki te przewidują m.in. brak uczestnictwa agenta w utrzymywaniu na własny koszt lub ryzyko zapasów towarów objętych porozumieniem, w tym nieponoszenie kosztów ubytku zapasów [akapit (33) lit. c) Wytycznych] czy niepodejmowanie przez agenta działań wymaganych przez dającego zlecenie w ramach stosunku agencyjnego (np. działań w zakresie dostawy towarów) bez zwrotu kosztów [akapit (33) lit. h) Wytycznych]. W przypadku, gdy agent ponosi chociaż jeden rodzaj ryzyka handlowego, spośród wyżej wymienionych, umowa agencyjna nie może zostać wyłączona spod stosowania zakazu zawierania antykonkurencyjnych porozumień.
- (62) Powyższa interpretacja znajduje potwierdzenie w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dalej jako: „**TSUE**”). W wyroku w sprawie Confederación Española de Empresarios de Estaciones de Servicio przeciwko Compañía Española de Petróleos SA, TSUE badał, czy stosunki umowne pomiędzy podmiotami prowadzącymi stacje benzynowe a dostawcą paliw do tych podmiotów są objęte art. 85 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Gospodarczą (obecnie art. 101 TFUE). Jak stwierdził TSUE, taka okoliczność jest możliwa jedynie wtedy, gdy podmiot prowadzący stację paliw zostanie uznany za niezależny podmiot gospodarczy, jednocześnie związany umową z dostawcą. W wyroku wskazano m.in.,

---

¹⁶ Wytyczne te stosuje się razem z zapisami nowego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych względem porozumień wertykalnych, które weszło w życie 1 czerwca 2022 r. Zastępują one wytyczne z 2010 r. – Wytyczne w sprawie ograniczeń wertykalnych (2010/C 130/01). W zakresie postanowień dotyczących umów agencyjnych, wytyczne z 2022 r. oraz 2010 r. są analogiczne.

że: „Decydującym kryterium oceny, czy prowadzący stację paliw jest niezależnym podmiotem gospodarczym jest zaś umowa zawarta ze zleceniodawcą, a w szczególności milczące lub wyraźne klauzule tej umowy, które dotyczą przejęcia ryzyka finansowego i handlowego towarzyszącego sprzedaży towarów osobom trzecim. Zagadnienie ryzyka należy poddać analizie w każdym poszczególnym przypadku i uwzględniając raczej rzeczywistość gospodarczą aniżeli kwalifikację prawną stosunku umownego w prawie krajowym”, a także: „(...) pośrednicy mogą utracić charakter niezależnych podmiotów gospodarczych tylko wtedy, gdy nie ponoszą żadnego ryzyka wynikającego z wynegocjowanych lub z zawartych przez nich umów na rachunek zleceniodawcy i działają jako organy pomocnicze włączone do przedsiębiorstwa tego zleceniodawcy”¹⁷.

Zastosowanie prawa w niniejszej sprawie

- (63) Prezes Urzędu uznaje, że działanie opisane w niniejszej decyzji świadczy o istnieniu porozumienia w formie umów i uzgodnień. Ze zgromadzonego materiału dowodowego jednoznacznie wynika, że od 2019 r. między ATEX a współpracownikami zawarte było porozumienie w postaci umów i uzgodnień, co do wspólnego sposobu działania na rynku. Porozumienie to dotyczyło ustalania sztywnych cen odsprzedaży towarów opałowych marki ATEX.
- (64) Sposób funkcjonowania przedmiotowego porozumienia, polegał na ustalaniu przez ATEX ze współpracownikami wysokości cen odsprzedaży towarów opałowych. Powyższe wynikało wprost z zawartych umów o współpracy, w których zawarte było postanowienie zobowiązujące podmioty współpracujące do sprzedaży towarów opałowych, otrzymanych od ATEX, jedynie po cenie wskazanej przez Spółkę. **[informacja prawnie chroniona]** w taki sposób, że współpracownicy nie mieli żadnej możliwości ich edycji. W ten sposób współpracownicy oferowali towary opałowe ATEX jedynie po cenach wskazanych przez organizatora systemu dystrybucji (pkt 4.1 Decyzji). ATEX również monitorował ceny stosowane przez współpracowników [akapit (15) Decyzji].
- (65) Choć w świetle treści zawartych umów współpracownicy formalnie nie nabywali od ATEX własności towarów opałowych w celu ich dalszej odsprzedaży w swoim imieniu, Prezes Urzędu uznaje, że na gruncie przedmiotowej sprawy przyjęty przez ATEX system sprzedaży towarów opałowych nie opierał się na modelu pośrednictwa (agencji), lecz na systemie dystrybucji, który angażował niezależne gospodarczo podmioty (współpracowników). Prezes Urzędu stwierdza, że o ile umowy, jakie ATEX zawierał ze współpracownikami, mogły

---

¹⁷ Wyrok TSUE z dnia 14 grudnia 2006 r., *Confederación Española de Empresarios de Estaciones de Servicio vs Compañía Española de Petróleos SA*, C-217/05, akapit 43 i 46. Tożsamą interpretację TSUE wyraził w wyroku z dnia 11 września 2008 r., *CEPSA Estaciones de Servicio SA vs CEPSA Estaciones de Servicio SA*, C-279/06.

spełniać wymagania stawiane umowom agencyjnym, stypizowanym w art. 758-764 Kodeksu cywilnego, o tyle na gruncie przepisów antymonopolowych nie można uznać, aby współpracownicy zachowali status pośredników (agentów), funkcjonujących w praktyce jak jeden organizm gospodarczy z ATEX.

- (66) Powyższą konkluzję Prezes Urzędu opiera na okoliczności, że umowy o współpracy przewidywały przeniesienie na współpracowników różnego rodzaju ryzyk gospodarczych (handlowych oraz finansowych), co prowadzi do stwierdzenia, że podmioty te prowadziły faktycznie niezależną od ATEX działalność gospodarczą. Dotyczy to ryzyk związanych z:
- a) utrzymywaniem przez współpracowników na własny koszt zapasów towarów, w tym finansowaniem przez współpracowników kosztów ubytków zapasów;
  - b) finansowaniem przez współpracowników dostawy towarów do odbiorców końcowych;
  - c) finansowaniem przez współpracowników kosztów ubezpieczenia towarów;
  - d) koniecznością osiągnięcia przez współpracowników określonego wolumenu sprzedaży towarów;
  - e) odpowiedzialnością za dopełnienie wymagań wynikających z przepisów ustawy o przeciwdziałaniu wspierania agresji na Ukrainę.
- (67) Odnosząc się do konieczności ponoszenia przez współpracowników kosztów utrzymania zapasów towarów opałowych należących do ATEX – obowiązek ten został wprost wyrażony w **[informacja prawnie chroniona]**¹⁸. Jak wynika z **[informacja prawnie chroniona]**, w szczególności **[informacja prawnie chroniona]**, na których składowane są towary opałowe (jak oświadczył Spółce jeden z jej współpracowników: **[informacja prawnie chroniona]** ¹⁹). Powyższa okoliczność nie pozwala uznać współpracowników za podmioty funkcjonujące z ATEX w praktyce jak jeden organizm gospodarczy. W umowie pośrednictwa (agencji), która mogłaby zostać wyłączona spod zakazów wynikających z art. 6 u.o.k.k. pośrednik (agent) powinien być zwolniony z konieczności utrzymywania na własny koszt zapasów towarów objętych porozumieniem²⁰.
- (68) Ponadto aby umowa o współpracy nie podlegała zakazowi zawierania antykonkurencyjnych porozumień, pośrednik powinien być również zwolniony z konieczności finansowania kosztów ubytku w zapasach. Współpracownicy ATEX ponosili natomiast to ryzyko.

---

¹⁸ Zgodnie z tym postanowieniem: *PRZYJMUJĄCY ZLECENIE zobowiązany jest do zabezpieczenia terenu składu i powierzonych towarów we własnym zakresie i na własny koszt* – szerzej na ten temat w akapicie (24) i n. Decyzji.

¹⁹ Akapit (27) Decyzji.

²⁰ Patrz również pkt (33) lit. c) Wytycznych.

[informacja prawnie chroniona]. Co istotne, ATEX nigdy nie ustalał, jaka była przyczyna braków ilościowych – każdy ubytek miał być sfinansowany przez współpracowników²¹. [informacja prawnie chroniona], jest kolejną okolicznością wykluczającą możliwość uznania, że ATEX wraz ze współpracownikami funkcjonowali w praktyce jak jeden organizm gospodarczy.²²

- (69) W odniesieniu zaś do ryzyka związanego z dostawą towarów, należy wskazać, że w [informacja prawnie chroniona]²³. Przerzucenie tego ryzyka na podmioty współpracujące również wyklucza możliwość uznania ich za pośredników (agentów), wskazuje bowiem na ich niezależność względem ATEX.²⁴
- (70) Współpracownicy ATEX zobowiązani byli również do finansowania ubezpieczenia otrzymanych towarów opałowych od różnego rodzaju zdarzeń losowych, w tym zniszczenia czy kradzieży²⁵. Współpracownicy ponosili cały koszt takiego ubezpieczenia²⁶, a wykupienie polisy, której ATEX był beneficjentem, było obowiązkowe^{27,28}.
- (71) Od 2022 r. niektórzy współpracownicy ATEX zobowiązani byli również do osiągnięcia określonych, minimalnych wolumenów sprzedaży, za nieosiągnięcie których mogła zostać nałożona na nich kara umowna²⁹. Na mocy powyższego postanowienia na współpracowników przerzucone było ryzyko zbyt małego popytu na towary ATEX, przy jednoczesnym uzgodnieniu sztywnej ceny sprzedaży tychże towarów, blokującej współpracownikom możliwość obniżenia ceny w celu zwiększenia sprzedaży. Tym samym współpracownicy ponosili faktyczne ryzyko gospodarcze niewłaściwej polityki cenowej ATEX.
- (72) Ponadto, w związku z wejściem w życie ustawy o przeciwdziałaniu wspierania agresji na Ukrainę, ATEX przerzucił na współpracowników konieczność sporządzania wymaganych ww. ustawą oświadczeń o pochodzeniu węgla i przyjęcie wszelkiej odpowiedzialności w przypadku nieprawidłowości stwierdzonych w czasie kontroli, przeprowadzonej przez odpowiednie organy³⁰. Przepisy powyższej ustawy przewidują m.in. możliwość nałożenia kary pieniężnej na przedsiębiorcę, który nie wypełnił obowiązków związanych ze sporządzeniem odpowiednich dokumentów, potwierdzających pochodzenie węgla (art. 13 ust. 13 ustawy o przeciwdziałaniu wspierania agresji na Ukrainę). Zatem choć podmiotem

---

²¹ Akapit (31) i n. Decyzji.

²² Patrz również pkt (33) lit. c) Wytycznych.

²³ Akapit (37) Decyzji.

²⁴ Patrz również pkt (33) lit. h) Wytycznych.

²⁵ Akapit (33) Decyzji.

²⁶ Akapit (35) Decyzji.

²⁷ Akapit (36) Decyzji.

²⁸ Patrz również pkt (33) lit. h) Wytycznych.

²⁹ Akapity (40)(41) Decyzji.

³⁰ Akapit (44) Decyzji.

wprowadzającym towary opałowe do obrotu na rynek polski był ATEX, to na **[informacja prawnie chroniona]**.

- (73) Podsumowując, Prezes Urzędu stwierdza, że współpracownicy ATEX, z racji ponoszonych ryzyk gospodarczych (handlowych oraz finansowych), nie mogą zostać uznani za funkcjonujących z ATEX jak jeden organizm gospodarczy pośredników (agentów), lecz zachowują status niezależnych podmiotów gospodarczych, działających jak dystrybutorzy. Powyższa ocena wynika z analizy treści postanowień umownych łączących strony, jak również sposobu ich funkcjonowania i rzeczywistych relacji pomiędzy przedsiębiorcami.
- (74) Wobec tego Prezes Urzędu uznaje, że pomiędzy ATEX a niezależnymi współpracownikami doszło do zawarcia porozumienia w formie umów i uzgodnień dotyczącego ustalenia szczytnych cen odsprzedaży towarów opałowych.

Stanowisko strony postępowania

- (75) Zdaniem ATEX ryzyka ponoszone przez współpracowników należy oceniać jako nieznaczne, a zatem zgodnie z pkt. (32) wytycznych Komisji Europejskiej, pozwalające na zakwalifikowanie umów o współpracy jako umów agencyjnych. Spółka przedstawiła swoją argumentację odnośnie do każdego z wyodrębnionych przez Prezesa Urzędu rodzajów ryzyka gospodarczego.
- (76) W zakresie ryzyka związanego z utrzymywaniem zapasów towarów oraz finansowania kosztów jego ubytków ATEX wskazał, że w **[informacja prawnie chroniona]**. Spółka wskazała ponadto, że współpracownicy w swojej korespondencji mailowej nie twierdzili, że ponoszą dodatkowe koszty składowania towarów, lecz **[informacja prawnie chroniona]** ATEX. Spółka oświadczyła także, że **[informacja prawnie chroniona]** (ATEX wskazał, że wystawił **[informacja prawnie chroniona]** w towarze). ATEX zaprzeczył, jakoby **[informacja prawnie chroniona]**, wskazując że miało to miejsce po każdorazowej inwentaryzacji składu węgla i po wcześniejszych konsultacjach. Spółka oświadczyła ponadto, że **[informacja prawnie chroniona]** (tj. przed wszczęciem postępowania wyjaśniającego przez Prezesa Urzędu).
- (77) Odnosząc się do kwestii **[informacja prawnie chroniona]**, Spółka wskazała, że nie egzekwowała postanowień umownych w tym przedmiocie i nie można wykluczyć, że **[informacja prawnie chroniona]** (tj. w latach 2019-2022 r.).
- (78) Strona postępowania wskazała także na **[informacja prawnie chroniona]** wynagrodzenia oraz na fakt, że **[informacja prawnie chroniona]** współpracowników **[informacja prawnie chroniona]**. Strona wskazała również, że obecnie współpracownicy nie mają obowiązku ubezpieczać sprzedawanego towaru.

- (79) ATEX wyjaśnił również, że wprowadzone w 2021 r. do umów z niektórymi współpracownikami [**informacja prawnie chroniona**] niektórych współpracowników, a kary w rzeczywistości nie były egzekwowane.
- (80) Odnosząc się zaś do kwestii związanych z wypełnieniem obowiązków wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu wspierania agresji na Ukrainę, ATEX wskazał, że podawał współpracownikom wszelkie niezbędne dane do wypełnienia oświadczeń, a współpracownicy musieli wypełniać jedynie pkt 2 oświadczeń poprzez podanie adresu sprzedaży węgla. Spółka oświadczyła także, że według jej najlepszej wiedzy nie były prowadzone postępowania dotyczące braku wystawienia przez współpracowników odpowiednich oświadczeń w imieniu Spółki ani postępowania dotyczące braku dokumentów potwierdzających prawdziwość wystawionych oświadczeń.
- (81) Zdaniem Prezesa Urzędu nie mogą zostać uwzględnione argumenty ATEX, zgodnie z którymi żadne z postanowień umownych, przerzucających ryzyko gospodarcze na współpracowników, nie ma znaczenia w sprawie, ponieważ spółka rzekomo nie egzekwowała wprowadzonych przez siebie postanowień umownych czy wykorzystywała je tylko w stosunku do nielicznych współpracowników albo zgodnie z którymi nie można wykluczyć, że współpracownicy nie stosowali się do postanowień umownych. Prezes Urzędu dokonując oceny badał całokształt relacji gospodarczych łączących ATEX ze współpracownikami. Sam fakt wprowadzenia do umów o współpracy postanowień, które przenosiły różnego rodzaju ryzyko gospodarcze ze Spółki, jako organizatora systemu sprzedaży, który z założenia miał być oparty na systemie agencyjnym, na podmioty współpracujące, powoduje, że stosunek łączący ATEX ze współpracownikami utracił cechy relacji działającej na zasadach zbliżonych do jednego organizmu gospodarczego. Wprowadzając do umów o współpracy postanowienia przenoszące ryzyko gospodarcze na współpracowników, Spółka wyposażyła się w wystarczające narzędzie, aby odstraszyć współpracujących przedsiębiorców od działania sprzecznego z zasadami wynikającymi z umowy. Postanowienia umów wyznaczały zatem ramy współpracy, która nie jest wykluczone, że w większości przypadków układała się zgodnie z treścią tych postanowień i ATEX nie musiał wyciągać jakichkolwiek konsekwencji z tytułu nieprzestrzegania ustaleń (aczkolwiek Spółka sama przyznaje, że przynajmniej w niektórych przypadkach konsekwencje były wyciągane). Poniżej Prezes Urzędu odnosi się bardziej szczegółowo do każdego z kwestionowanych przez spółkę ryzyk.
- (82) Odnosząc się do stanowiska Spółki w zakresie ryzyka gospodarczego związanego z utrzymywaniem zapasów oraz finansowaniem kosztów ubytków zapasów, należy wskazać że jak wynika z pisma ATEX z 5 stycznia 2023 r. nie wszyscy współpracownicy Spółki

dysponowali składami towarów opałowych przed nawiązaniem współpracy z ATEX³¹. Ponadto do momentu dokonania sprzedaży przez współpracowników, towar stanowił własność Spółki, zatem niezależnie od tytułu prawnego współpracownika do posesji na której prowadzony był skład, współpracownik ponosił koszty w stosunku do powierzchni, zajmowanej przez towar Spółki. Co więcej, w ocenie Prezesa Urzędu, korespondencja współpracowników, podkreślająca uciążliwość związaną z **[informacja prawnie chroniona]** [akapity (28), (29) decyzji] nie stanowi elementu taktyki negocjacyjnej współpracowników, lecz wyraża rzeczywisty rozmiar ryzyka gospodarczego, jakie współpracownicy musieli ponosić w związku z wprowadzonym przez ATEX systemem sprzedaży. Przez wprowadzenie sztucznej ceny odsprzedaży towarów współpracownicy nie mogli sterować ceną, by dostosować ją do panujących na rynkach lokalnych warunków i stymulować sprzedaż towarów opałowych ATEX, zalegających na ich składach.

- (83) Prezes Urzędu nie zgadza się również ze stanowiskiem Spółki odnoszącym się do ponoszenia przez współpracowników ryzyka finansowania kosztów ubytków towarów. Ze zgromadzonego przez Prezesa Urzędu materiału dowodowego wynika, że współpracownicy ponosili odpowiedzialność niezależnie od przyczyn stwierdzonego ubytku, a także że przed podpisaniem umowy byli informowani przez Dyrektora Handlowego ATEX o możliwości „zafakturowania” wszelkich braków [akapit (31) decyzji]. Także z wypowiedzi współpracowników, zawartych w wiadomościach e-mail **[informacja prawnie chroniona]** [akapit (36) decyzji]. Ponadto, jak wskazał w swoich wyjaśnieniach Dyrektor Handlowy ATEX, Spółka nigdy nie ustalała, z czego wynikały braki w liczbie składowanych przez współpracowników towarów. Powyższe dowody wskazują na to, że wbrew twierdzeniom Spółki, współpracownicy ponosili koszty ubytków towarów bez względu na ich przyczynę.
- (84) W ocenie Prezesa Urzędu powyższą wypowiedź współpracownika **[informacja prawnie chroniona]** należy także odnieść do stanowiska Spółki w zakresie ryzyka ponoszenia przez podmioty współpracujące kosztów ubezpieczenia towarów. Jak wynika z przytoczonej wypowiedzi, Spółka i tak miała możliwość obciążenia współpracowników odpowiedzialnością za ubytki w całym towarze, wobec czego Prezes Urzędu nie podziela stanowiska ATEX, zgodnie z którym współpracownicy finansowali ubezpieczenie jedynie części towarów, a ewentualna utrata pozostałych, nieubezpieczonych produktów pozostawała ryzykiem Spółki. Niezależnie jednak od powyższych rozważań należy wskazać, że zgromadzone dowody wskazują na to, że ATEX nie brał udziału w negocjacjach z agentem ubezpieczeniowym i nie posiadał pełnej wiedzy, o ilości i wysokości opłacanych przez

---

³¹ Współpracownicy, którzy nie dysponowali wcześniej takimi składami to oddziały **[informacja prawnie chroniona]** – pismo ATEX z 5 stycznia 2023 r. (str. 2), k. 168.

współpracowników składek [akapit (35) decyzji]. Zatem skoro ATEX nie miał wiedzy, jakie były faktyczne koszty ubezpieczenia ponoszone przez współpracowników, to jego argumentację w tym zakresie należy uznać za bezpodstawną. Materiał dowodowy świadczy przy tym o tym, że koszt ubezpieczenia, nawet jeżeli nie obejmował całości towarów, jakie przechowywali na swoich składach współpracownicy, był dla nich w rzeczywistości uciążliwy: **[informacja prawnie chroniona]** [akapit (36) decyzji].

- (85) Odnosząc się zaś do stanowiska Spółki w zakresie wypełnienia obowiązków wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu wspierania agresji na Ukrainę, Prezes Urzędu wskazuje, że istotą tego ryzyka handlowego jest fakt, że zgodnie z postanowieniem zawartym w umowach o współpracy (lub aneksach do nich) **[informacja prawnie chroniona]**, zgodnie z art. 13 przytaczanej ustawy, a także wskazała, że **[informacja prawnie chroniona]**. W ocenie Prezesa Urzędu nie ma znaczenia ile punktów oświadczenia musiał faktycznie wypełnić współpracownik ani to, że stosowne informacje były dostarczane przez Spółkę – istotne jest to, że w przypadku nieprawidłowości wynikających z takiego oświadczenia, zgodnie z przepisem umowy o współpracy, **[informacja prawnie chroniona]**. Argument Spółki wskazujący na to, że nie miało miejsca żadne postępowanie dotyczące ewentualnych braków w oświadczeniu także nie ma znaczenia dla oceny niniejszej sprawy – jak wskazano w akapicie (81) współpracownicy ponosili ryzyko gospodarcze na skutek obowiązujących postanowień umowy.
- (86) Podsumowując, nie można uznać, że współpracownicy ATEX ponosili jedynie nieznaczne ryzyko gospodarcze. Na powyższe wskazuje sam fakt występowania nie jednego, a kilku rodzajów ryzyk gospodarczych, przeniesionych przez Spółkę na współpracowników. Nawet jeżeli **[informacja prawnie chroniona]** umowy lub niektóre z tych postanowień wprowadził tylko do umów z wybranymi podmiotami, albo że z niektórych postanowień w toku współpracy się wycofał, to kluczowa dla sprawy jest okoliczność, że Spółka wprowadziła w życie model sprzedaży, który na gruncie przepisów prawa ochrony konkurencji odpowiadał zwykłemu modelowi dystrybucji, a nie umowie agencyjnej.

9.2. Wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie konkurencji

Ramy prawne

- (87) Zakazane przez ustawę o ochronie konkurencji i konsumentów są porozumienia, których celem lub skutkiem jest wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie w inny sposób konkurencji na rynku właściwym. Spójnik „lub” oznacza, że sklasyfikowanie określonego

porozumienia jako mającego antykonkurencyjny cel (przedmiot), zwalnia z wymogu udowodnienia antykonkurencyjnego skutku tego porozumienia.³²

- (88) Wertykalne porozumienia, których przedmiotem jest ustalenie sztywnej ceny sprzedaży, uważane są za porozumienia, których celem jest ograniczenie konkurencji³³. Ich antykonkurencyjny charakter wynika stąd, że ograniczają zdolność i bodźce dystrybutorów do oferowania odbiorcom towarów na możliwie korzystnych warunkach, prowadząc do ukształtowanie się cen oferowanych przez dystrybutorów na innym, z reguły wyższym, poziomie niż w braku takiego ograniczenia.
- (89) Przyjmuje się, że porozumienia, których celem jest ograniczenie konkurencji, stanowią taki rodzaj współpracy między przedsiębiorstwami, który jest szkodliwy dla konkurencji w stopniu wystarczającym do tego, aby nie było konieczności badania skutków takiego porozumienia.³⁴ Ustalając, że konkretne porozumienie za cel miało ograniczenie konkurencji należy wziąć pod uwagę jego prawny oraz gospodarczy kontekst.³⁵ Uwzględnienia prawnego i gospodarczego kontekstu porozumienia nie należy mylić z analizą wywieranych przez praktykę skutków lub prowadzeniem analizy właściwej dla stwierdzenia, że porozumienie ogranicza konkurencję ze względu na skutek.³⁶

Zastosowanie prawa w niniejszej sprawie

- (90) Prezes Urzędu uznaje, że działania ATEX oraz współpracowników miały za swój cel (przedmiot) wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie w inny sposób konkurencji. Porozumienie to polegało na ustalaniu sztywnych cen odsprzedaży towarów opałowych ATEX stosowanych przez współpracowników. Strony przedmiotowych umów związane były postanowieniami wprost zakazującymi współpracownikom dokonywania jakichkolwiek zmian w cenach towarów Spółki. W każdej z umów zawarto postanowienie **[informacja prawnie chroniona]**³⁷.
- (91) Na obowiązek stosowania przez współpracowników jedynie cen wskazanych przez Spółkę, w tym również wynikających z cenników przekazywanych przez ATEX, jednoznacznie wskazują pozyskane przez Prezesa Urzędu wiadomości e-mail Dyrektora Handlowego Spółki, który przekazywał współpracownikom informację o zaktualizowanym cenniku: **[informacja**

³² Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2019 r., sygn.. I NSK 1/19.

³³ Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2019 r. sygn. akt: I NSK 72/18.

³⁴ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 11 września 2014 r. w sprawie C-67/13 P, *Groupement des cartes bancaires*, EU:C:2014:2204, akapit 49.

³⁵ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 4 czerwca 2009 r. w sprawie C-8/08, *T-Mobile Netherlands*, EU:C:2009:343, akapit 31.

³⁶ Por. wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 11 września 2014 r. w sprawie C-67/13 P, *Groupement des cartes bancaires*, EU:C:2014:2204, akapit 81-83.

³⁷ Akapit (16) Decyzji.

prawnie chroniona]³⁸. Treść korespondencji mailowej wskazuje również na respektowanie przez współpracowników postanowień umownych ich wiążących oraz wysokości cen ustalonych wyłącznie przez Spółkę i przekazanych przez nią podmiotom współpracującym, którym nie przysługiwało uprawnienie do dokonania jakichkolwiek ich modyfikacji „**[informacja prawnie chroniona]**”³⁹. Powyższe wynikało również z faktu, że współpracownicy nie mieli możliwości zmiany cen w systemie **[informacja prawnie chroniona]**. System zarządzany był wyłącznie przez ATEX, będącym także jego licencjobiorcą, a część narzędzi służących do modyfikacji jego ustawień, w tym również możliwości zmian cen produktów, nie zostało współpracownikom udostępnionych. Stąd uniemożliwione zostało współpracownikom dostosowywanie cen do cen produktów oferowanych przez ich lokalnych konkurentów.

- (92) Ponadto system dystrybucji towarów został opracowany w taki sposób, aby ATEX miał możliwość stałego monitorowania i koordynowania ustalonej polityki cenowej towarów Spółki. Zawarte umowy o współpracy, a także relacje gospodarcze, powstałe pomiędzy ich stronami, pozwalały nie tylko na ustalanie cen, ale także umożliwiały ATEX szczegółową weryfikację stosowania ich przez współpracowników⁴⁰.
- (93) Porozumienia polegające na ustaleniu cen uderzają w podstawowy aspekt rywalizacji rynkowej przedsiębiorców, stanowiąc praktyki o wyjątkowo silnym potencjale antykonkurencyjnym, przez co zaliczane są do najcięższych naruszeń prawa ochrony konkurencji. Już sam fakt zawarcia porozumienia cenowego, ustalającego sztywne ceny odsprzedaży, pozwala przyjąć, że celem stron tego porozumienia było ograniczenie konkurencji⁴¹.
- (94) Co wymaga podkreślenia, przynajmniej niektóre podmioty współpracujące ze Spółką, oprócz podejmowania działań w imieniu ATEX, prowadziły także odrębną działalność w zakresie sprzedaży towarów opałowych od innych dostawców.⁴² Z uwagi na znaczną homogeniczność produktów, jakimi są towary opałowe z danej kategorii (np. węgiel kamienny), ceny uzgodnione z ATEX mogły wpływać na decyzje cenowe współpracowników odnośnie do innych oferowanych towarów opałowych. Ponadto ceny ustalone z ATEX mogły mieć przełożenie na ceny sprzedaży towarów opałowych stosowane przez inne składy towarów opałowych na obszarach, na których działali współpracownicy.
- (95) Równocześnie należy mieć na względzie, że ATEX także prowadził sprzedaż detaliczną swoich towarów opałowych. Sprzedaż tę prowadził we własnych punktach stacjonarnych, ale

---

³⁸ Akapit (18) Decyzji.

³⁹ Akapit (19) Decyzji.

⁴⁰ Akapit (21) Decyzji.

⁴¹ Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 28 lipca 2015 r., VI ACa 1007/14.

⁴² Akapit (9) Decyzji.

również za pośrednictwem sklepu internetowego. Ceny stosowane przez współpracowników miały być tożsame z cenami stosowanymi przez ATEX nie tylko stacjonarnie, ale także w sklepie internetowym. Tym samym strony porozumienia zmierzały do ustalenia cen sprzedaży towarów opałowych sprzedawanych pod marką ATEX odbiorcom końcowym, niezależnie od kanału sprzedaży i również w tym układzie, w którym ATEX w ramach sprzedaży internetowej mógł potencjalnie konkurować ze współpracownikami.

- (96) W konsekwencji powyższego Prezes Urzędu przyjmuje, że działania ATEX oraz współpracowników miały za swój cel (przedmiot) wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie w inny sposób konkurencji.

9.3. Niepodleganie wyłączeniom spod zakazu zawierania porozumień ograniczających konkurencję

9.3.1. Brak zastosowania reguły *de minimis*

Ramy prawne

- (97) Ustawodawca określił regułę *de minimis* w art. 7 u.o.k.k. przyjmując, że zakazu wynikającego z art. 6 u.o.k.k. nie stosuje się do porozumień zawieranych między przedsiębiorcami, którzy nie są konkurentami, jeżeli udział żadnego z nich w rynku właściwym nie przekracza 10%. Jednocześnie zgodnie z art. 7 ust. 3 u.o.k.k. reguła ta nie znajduje zastosowania do porozumień cenowych, podziałowych oraz dotyczących przetargów.

Zastosowanie prawa w niniejszej sprawie

- (98) Mając na względzie, że reguła *de minimis* nie znajduje zastosowania do porozumień cenowych, a naruszenie będące przedmiotem niniejszej decyzji ma w ocenie Prezesa Urzędu taki charakter, Prezes Urzędu stwierdza, że naruszenie nie podlega wyłączeniu bez względu na udział przedsiębiorcy w rynku właściwym.

9.3.2. Brak spełnienia warunków, o których mowa w art. 8 u.o.k.k.

Ramy prawne

- (99) Zgodnie z art. 8 u.o.k.k. w odniesieniu do porozumień, które spełniają warunki określone w tym przepisie, nie stosuje się zakazu określonego odpowiednio w art. 6 u.o.k.k. Zgodnie z art. 8 ust. 2 u.o.k.k. ciężar dowodowy w zakresie wykazania spełnienia warunków określonych odpowiednio w art. 8 ust. 1 u.o.k.k. spoczywa na przedsiębiorcy.

Zastosowanie prawa w niniejszej sprawie

- (100) Na dzień wydania niniejszej decyzji strona nie przedstawiła dowodu spełnienia warunków, o których mowa we wskazanych wyżej przepisach. Mając na względzie powyższe Prezes Urzędu stwierdza, że w sprawie doszło do naruszenia reguł konkurencji.

9.3.3. Brak spełnienia warunków, o których mowa w art. 8 ust. 3 u.o.k.k.

Ramy prawne

- (101) Stosownie do art. 8 ust. 3 u.o.k.k. Rada Ministrów może, w drodze rozporządzenia, wyłączyć określone rodzaje porozumień – spełniające przesłanki, o których mowa w art. 8 ust. 1 u.o.k.k. – spod zakazu, o którym mowa w art. 6 ust. 1, biorąc pod uwagę korzyści, jakie mogą przynieść określone rodzaje porozumień.

Zastosowanie prawa w niniejszej sprawie

- (102) Prezes Urzędu uznaje, że żadne z obowiązujących rozporządzeń przewidujących wyłączenie grupowe spod zakazu porozumień ograniczających konkurencję nie wyłącza spod zakazu, o którym mowa w art. 6 u.o.k.k., porozumienia będącego przedmiotem postępowania, tj. porozumienia polegającego na ustalaniu sztywnych cen odsprzedaży w relacji wertykalnej.

10. Okres naruszenia oraz odpowiedzialność stron za naruszenie

Ramy prawne

- (103) Zgodnie z art. 10 u.o.k.k. Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za ograniczającą konkurencję, jeżeli stwierdzi naruszenie zakazów określonych w art. 6 u.o.k.k. W decyzji Prezes Urzędu nakazuje zaniechanie stosowania praktyki naruszającej art. 6 u.o.k.k., jeżeli do czasu wydania decyzji praktyka ta nie została zaprzestana. Ciężar udowodnienia, że praktyka naruszająca zakazy, o których mowa w art. 6 u.o.k.k., została zaprzestana spoczywa na przedsiębiorcy.

Zastosowanie prawa w niniejszej sprawie

- (104) Prezes Urzędu stwierdza, że spółka ATEX uczestniczyła w naruszeniu art. 6 ust. 1 pkt. 1 u.o.k.k. od 14 czerwca 2019 r., tj. od zawarcia pierwszej umowy o współpracy z niezależnym współpracownikiem. Prezes Urzędu stwierdza, że w toku postępowania ATEX nie przedstawił dowodów pozwalających na uznanie, że zarzucana praktyka została zaniechana.
- (105) W konsekwencji Prezes Urzędu orzekł jak w pkt I i II sentencji decyzji.

11. Kary pieniężne nakładane na podstawie art. 106 u.o.k.k.

Ramy prawne

- (106) Zgodnie z art. 106 ust. 1 pkt. 1 u.o.k.k. Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10% obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie, dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 6 u.o.k.k., w zakresie niewyłączonym na podstawie art. 7 i art. 8 u.o.k.k.
- (107) Zgodnie z art. 111 ust. 1 u.o.k.k. Prezes Urzędu, ustalając wysokość nakładanych kar pieniężnych, uwzględnia w szczególności okoliczności naruszenia przepisów tej ustawy oraz uprzednie naruszenie przepisów ustawy, a także okres, stopień oraz skutki rynkowe naruszenia przepisów ustawy, przy czym stopień naruszenia Prezes Urzędu ocenia biorąc pod uwagę okoliczności dotyczące natury naruszenia, działalności przedsiębiorcy, która stanowiła przedmiot naruszenia oraz specyfiki rynku, na którym doszło do naruszenia.
- (108) Ustawodawca oczekuje od Prezesa Urzędu wzięcia pod uwagę przy wymierzaniu kar pieniężnych okoliczności obciążających i łagodzących, o których mowa w art. 111 ust. 3-4 u.o.k.k.
- (109) Wymierzając kary Prezes Urzędu posługuje się zasadami określonymi w wydanych przez siebie 31 marca 2021 r., zgodnie z art. 31a u.o.k.k., „Wyjaśnieniach dotyczących ustalania wysokości kar pieniężnych dla przedsiębiorców w sprawach związanych z naruszeniem zakazu praktyk ograniczających konkurencję (2021)” (dalej: „**Wyjaśnienia w sprawie kar dla przedsiębiorców**”).

Zastosowanie prawa w niniejszej sprawie

11.1. Umyślność

- (110) Prezes Urzędu uznaje, że Spółka działała umyślnie z uwagi na fakt, że dokonując ustaleń cenowych zmierzała do ujednoczenia cen sprzedaży towarów opałowanych oferowanych przez nią i przez niezależnych współpracowników, a tym samym jej działania miały na celu ograniczenie konkurencji cenowej. W kontekście powyższego należy wskazać, że naruszenie, które stwierdził Prezes Urzędu, dotyczy praktyki nazwanej, określonej wprost w ustawowym katalogu praktyk zakazanych, a zatem należy do najbardziej typowych i najbardziej ewidentnych naruszeń prawa konkurencji. ATEX organizując system dystrybucji swoich produktów świadomie dążył do ograniczenia konkurencji na poziomie detalicznej odsprzedaży towarów opałowanych.

- (111) Prezes Urzędu uwzględnił ponadto, że ATEX posiadał odpowiednie rozeznanie rynkowe wynikające zarówno ze skali jego działalności, jak i okresu prowadzenia działalności gospodarczej dla należytego rozpoznania podejmowanych przez siebie działań.
- (112) Mając na względzie powyższe, Prezes Urzędu uznaje, że Spółka działała umyślnie i zdecydował o nałożeniu na nią kary.

11.2. Stopień i skutki rynkowe naruszenia

- (113) Ustalając wymiar kary pieniężnej Prezes Urzędu wziął w pierwszej kolejności pod uwagę naturę naruszenia.
- (114) Zmierzając do zachowania większej jednolitości polityki karania, Prezes Urzędu przy ocenianiu natury naruszenia wyróżnia naruszenia:
- a) bardzo poważne, przez które Prezes Urzędu rozumie naruszenia art. 6 u.o.k.k. polegające w szczególności na dokonywaniu ustaleń między konkurentami, a także naruszenia art. 9 u.o.k.k. mające na celu lub prowadzące do eliminacji konkurencji na rynku. Ponadto w przypadku naruszeń art. 6 u.o.k.k. za naruszenia tego rodzaju Prezes Urzędu uznaje wszelkie inne ustalenia, które jakkolwiek nie stanowią wprost ustaleń między konkurentami, to mimo wszystko dotyczą w praktyce relacji między konkurentami. Przez powyższe należy rozumieć w szczególności udzielanie pomocy w czynieniu ustaleń między konkurentami (w braku relacji konkurencyjnej między podmiotem udzielającym pomocy a pozostałymi uczestnikami ustaleń), a także koordynowanie działań konkurentów;
  - b) poważne, przez które Prezes Urzędu rozumie naruszenia art. 6 u.o.k.k. w relacjach dotyczących różnych szczebli obrotu (np. producent-hurtownik, hurtownik-detalista) i polegających na dokonywaniu ustaleń co do cen (np. ustalenia co do minimalnych cen odsprzedaży) lub ograniczania możliwości sprzedaży pasywnej, niemniej z wyłączeniem sytuacji, o których mowa powyżej w odniesieniu do naruszeń bardzo poważnych, a ponadto również naruszenia art. 9 u.o.k.k. mające na celu lub prowadzące do istotnego ograniczenia konkurencji na rynku lub dotkliwej eksploatacji kontrahentów lub konsumentów;
  - c) pozostałe, przez które Prezes Urzędu rozumie naruszenia art. 6 u.o.k.k, a także art. 9 u.o.k.k. inne niż bardzo poważne i poważne.

- (115) Prezes Urzędu uznaje naruszenie opisane w uzasadnieniu niniejszej decyzji za poważne naruszenie reguł konkurencji. Naruszenie to polegało na ustalaniu z niezależnymi współpracownikami sztywnych cen odsprzedaży towarów opałowych, a tym samym należało do kategorii porozumień wertykalnych wykazujących jednoznaczny stopień szkodliwości dla

konkurencji. Z tych względów na potrzeby wymierzania kar Prezes Urzędu w pierwszej kolejności określił w odniesieniu do Spółki odsetek obrotu w wysokości od 0,2% do 1% przychodu z uwagi na naturę dokonanego naruszenia, który posłużyła określeniu wysokości kary.

- (116) Ustalając konkretną wartość w wyżej wymienionych ramach, Prezes Urzędu wziął pod uwagę, że naruszenie w niniejszej sprawie dotyczyło konkurencji wewnątrzmarkowej, a ponadto dotyczyło ono towarów masowych, które wykazują znaczny stopień zastępowalności. W przypadku takich produktów odbiorca końcowy może kupić produkt o dokładnie takich samych właściwościach od innego dostawcy.
- (117) W wyniku powyższego Prezes Urzędu ustalił następującą kwotę wyjściową kary, która służyła jako punkt odniesienia przy ocenie adekwatnego wymiaru kary pieniężnej.

Podmiot	Kwota wyjściowa
Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „ATEX” sp. z o.o.	1 536 394,58 zł

- (118) Wskazaną powyżej kwotę Prezes Urzędu dostosował na dalszym etapie analizy. Zmierzając do zapewnienia spójności w polityce karania, Prezes Urzędu przyjmuje w Wyjaśnieniach w sprawie kar dla przedsiębiorców, że okoliczności związane ze stopniem naruszenia inne niż natura naruszenia mogą skutkować zwiększeniem kwoty wyjściowej kary o maksymalnie 50% bądź jej zmniejszeniem o maksymalnie 90%.
- (119) Dokonując oceny stopnia naruszenia Prezes Urzędu wziął pod uwagę okoliczność, że sprzedaż konfekcjonowanych towarów opałowych za pośrednictwem niezależnych współpracowników jest dla Spółki działalnością marginalną (obróć z współpracownikami stanowił w 2022 r. ok. [informacja prawnie chroniona]% całkowitego obrotu spółki).
- (120) W konsekwencji, biorąc pod uwagę okoliczności opisane wyżej, Prezes Urzędu zastosował następujące obniżenia:

Podmiot	Modyfikacja kwoty wyjściowej	Kwota wyjściowa po obniżce (kwota bazowa)
Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „ATEX” sp. z o.o.	-70%	460 918,37 zł

11.3. Okres naruszenia

- (121) Dokonując oceny wpływu okresu naruszenia na wymiar kary, Prezes Urzędu przyjmuje, że kwota bazowa służąca określeniu wysokości faktycznie nakładanej kary może ulec

zwiększeniu ze względu na długotrwałość naruszenia. Z uwagi na to, że Prezes Urzędu ustala kwotę bazową w odniesieniu do okresu, który odpowiada jednemu rokowi, uwzględniając przesłankę okresu naruszenia Prezes Urzędu ograniczył swoją dyskrecjonalność w ramach Wyjaśnień w sprawie kar dla przedsiębiorców i przyjmuje, że w odniesieniu do naruszeń trwających dłużej niż rok kwota bazowa zostanie zwielokrotniona o liczbę (pełnych) lat uczestnictwa przedsiębiorcy w naruszeniu. Jednocześnie, jeżeli w ostatnim rozpoczętym roku naruszenia czas trwania w naruszeniu będzie wynosił więcej niż 6 miesięcy, to zastosowane przez Prezesa Urzędu zwielokrotnienie wyniesie dodatkowe 0,5.

- (122) Okres, za który Prezes Urzędu nakłada na ATEX karę wynosi 4 lata i 8 miesięcy – tj. od czerwca 2019 r. do lutego 2024 r.
- (123) W konsekwencji Prezes Urzędu zmienił kwotę bazową kary w odniesieniu do ATEX w następujący sposób:

Podmiot	Podwyższenie ze względu na długotrwałość	Kwota bazowa po podwyższeniu ze względu na długotrwałość
Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „ATEX” sp. z o.o.	4,5	2 074 132,68 zł

11.4. Okoliczności łagodzące oraz obciążające

- (124) Okoliczności naruszenia mogą prowadzić do zwiększenia (okoliczności obciążające) lub zmniejszenia (okoliczności łagodzące) wymiaru kary.
- (125) Prezes Urzędu ocenia te okoliczności łącznie, przyjmując zarazem, że poszczególne okoliczności obciążające i łagodzące mogą mieć różną doniosłość. Zmierzając do zwiększania spójności w polityce karania, Prezes Urzędu przyjmuje w Wyjaśnieniach w sprawie kar dla przedsiębiorców, że z uwagi na okoliczności obciążające i łagodzące kwota ustalona na wcześniejszych etapach analizy odpowiedniego wymiaru kar może ulec zwiększeniu bądź zmniejszeniu maksymalnie o 50%.
- (126) Prezes Urzędu nie stwierdził istnienia żadnej z okoliczności łagodzących w odniesieniu do Spółki.
- (127) Prezes Urzędu uwzględnił jako okoliczność obciążającą umyślność naruszenia oraz pełnienie roli lidera naruszenia. W związku z tym na tym etapie ustalania kary pieniężnej, kwota bazowa uległa zmianie w następującym wymiarze:

Podmiot	Zmiana wynikająca z uwzględnienia okoliczności obciążających i łagodzących	Kwota po uwzględnieniu okoliczności obciążających i łagodzących
Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „ATEX” sp. z o.o.	+20%	2 488 959,22 zł

11.5. Adekwatność

(128) Określając wysokość kary pieniężnej Prezes Urzędu uznał, że kwota będąca wynikiem analizy na poprzednich etapach pozostaje adekwatna w warunkach rozpatrywanej sprawy i nie zachodzą żadne szczególne okoliczności, które mogłyby przemawiać za jej obniżeniem lub podwyższeniem.

11.6. Maksymalny wymiar kary

(129) Wymierzając wysokość nakładanych kar Prezes Urzędu miał na uwadze maksymalny, możliwy do wymierzenia wymiar kar. Zgodnie z art. 106 ust. 1 pkt 1 u.o.k.k. Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10% obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary. Natomiast w myśl art. 106 ust. 7 pkt 1 u.o.k.k. w przypadku, gdy przedsiębiorca nie dysponuje przed wydaniem decyzji danymi finansowymi niezbędnymi do ustalenia obrotu za rok obrotowy poprzedzający rok nałożenia kary, Prezes Urzędu, nakładając karę pieniężną na podstawie ust. 1, uwzględnia obrót osiągnięty przez przedsiębiorcę w roku obrotowym poprzedzającym ten rok.

(130) Prezes Urzędu ustalił, że wysokość kary mieści się w granicach określonych w art. 106 ust. 1 u.o.k.k.

11.7. Wymiar kary

(131) Prezes Urzędu uznał, że karą odznaczającą się dolegliwością dla podmiotu naruszającego reguły konkurencji i stanowiącą adekwatną reakcję państwa na naruszenie prawa, nie prowadząc jednocześnie do przekształcenia represyjnego charakteru kary pieniężnej w karę zbyt daleko idącą, będzie kara wymierzona w wysokości 2 488 959,22 zł.

(132) W konsekwencji Prezes Urzędu orzekł jak w pkt III sentencji decyzji.

12. Koszty postępowania

Ramy prawne

- (133) Zgodnie z art. 77 ust. 1 u.o.k.k., jeżeli w wyniku postępowania Prezes Urzędu stwierdził naruszenie przepisów ustawy, przedsiębiorca, który dopuścił się tego naruszenia oraz osoba zarządzająca, o której mowa w art. 6a u.o.k.k., są obowiązani ponieść koszty postępowania. Natomiast zgodnie z art. 80 u.o.k.k., Prezes Urzędu rozstrzyga o kosztach w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie.
- (134) Z przepisów u.o.k.k. nie wynika wprost, co składa się na koszty postępowania, o których mowa w art. 77 u.o.k.k. Jednocześnie jednak art. 83 u.o.k.k. zawiera generalne odesłanie w sprawach nieuregulowanych do przepisów k.p.a. W konsekwencji należy przyjąć, że zakres tych kosztów wyznacza art. 263 § 1 k.p.a. i uznać za nie: (i) koszty podróży i inne należności świadków i biegłych oraz stron; (ii) koszty doręczania stronom pism urzędowych; (iii) inne koszty bezpośrednio związane z rozstrzygnięciem sprawy. Stosownie do art. 264 § 1 k.p.a. jednocześnie z wydaniem decyzji organ administracji publicznej ustali w drodze postanowienia wysokość kosztów postępowania, osoby zobowiązane do ich poniesienia oraz termin i sposób ich uiszczenia.

Zastosowanie prawa w sprawie

- (135) W pkt. I sentencji decyzji stwierdzono naruszenie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przez ATEX. Na koszty postępowania składały się wydatki związane z doręczaniem stronie, w odniesieniu do której stwierdzono naruszenie, pism urzędowych, które wyniosły 102 zł.
- (136) Mając na względzie uwagi przedstawione wcześniej Prezes Urzędu postanowił o obciążeniu strony postępowania tymi kosztami.
- (137) Koszty postępowania należy uiścić w terminie **14 dni od daty uprawomocnienia się decyzji** na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

NBP O/O Warszawa 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000

- (138) Przy dokonywaniu wpłaty należy dopisać numer decyzji Prezesa Urzędu stanowiącej podstawę jej dokonania.

13. Inne pouczenia

- (139) Zgodnie z art. 112 ust. 3 u.o.k.k. **karę pieniężną** należy uiścić **w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się decyzji**. Karę należy uiścić na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

NBP O/O Warszawa 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000

- (140) Przy dokonywaniu wpłaty należy dopisać numer decyzji Prezesa Urzędu stanowiącej podstawę jej dokonania.
- (141) Zgodnie z art. 81 ust. 1 u.o.k.k. w związku z art. 479²⁸ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. k.p.c. od decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie miesiąca od dnia doręczenia decyzji.
- (142) W przypadku kwestionowania wyłącznie postanowienia o kosztach postępowania, na podstawie art. 264 § 2 k.p.a., w związku z art. 83 u.o.k.k., jak również stosownie do art. 81 ust. 5 u.o.k.k., w związku z art. 479³² §1 oraz 2 k.p.c., stronie przysługuje zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie tygodnia od dnia doręczenia decyzji z postanowieniem.
- (143) Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt. 9 w związku z art. 32 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1144 z późn. zm.), odwołanie od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podlega opłacie stałej w kwocie 1000 zł, a zażalenie na postanowienie Prezesa Urzędu – w kwocie 500 zł.
- (144) Zgodnie z art. 103 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej niebędącej osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie.
- (145) Zgodnie z art. 105 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, wniosek o przyznanie zwolnienia od kosztów sądowych należy zgłosić na piśmie lub ustnie do protokołu w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.
- (146) Zgodnie z art. 117 § 1 k.p.c. strona zwolniona przez sąd od kosztów sądowych w całości lub części, może domagać się ustanowienia adwokata lub radcy prawnego. Zgodnie z art. 117 § 3 k.p.c. osoba prawna lub inna jednostka organizacyjna, której ustawa przyznaje zdolność sądową, niezwolniona przez sąd od kosztów sądowych, może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli wykaze, że nie ma dostatecznych środków na poniesienie kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego.

- (147) Zgodnie z art. 117 § 4 k.p.c. wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego strona zgłasza wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych lub osobno, na piśmie lub ustnie do protokołu, w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

*Z upoważnienia
Prezesa Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów
Dyrektor Departamentu Ochrony Konkurencji
Anna Sekinda-Maicka*

Załącznik 1

Struktura decyzji

Spis treści

1.	PRZEDMIOT POSTĘPOWANIA	2
2.	PODMIOTY I TOWARY, KTÓRYCH DOTYCZY DECYZJA	2
2.1.	Podmiot	2
2.2.	Towary	3
2.3.	Sieć współpracowników spółki ATEX	3
3.	PRZEBIEG POSTĘPOWANIA	7
4.	PRAKTYKA BĘDĄCA PRZEDMIOTEM DECYZJI	8
4.1.	Kształtowanie cen odsprzedaży	8
5.	RYZYKA GOSPODARCZE	11
5.1.	Ryzyko związane z utrzymywaniem zapasów towarów opałowych	11
5.2.	Ryzyko związane z finansowaniem ubezpieczenia towarów	13
5.3.	Ryzyko związane z kosztami transportu towaru	15
5.4.	Ryzyko związane z nienależytym wykonaniem umowy w zakresie wolumenu dokonanej sprzedaży	16
5.5.	Ryzyko związane z wypełnianiem obowiązków wynikających z ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego	16
6.	INTERES PUBLICZNY	18
7.	STATUS PRZEDSIĘBIORCY	18
8.	RYNEK WŁAŚCIWY	19
9.	NARUSZENIE REGUŁ KONKURENCJI	20
9.1.	Porozumienie pomiędzy niezależnymi przedsiębiorcami	20
9.2.	Wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie konkurencji	29
9.3.	Niepodleganie wyłączeniom spod zakazu zawierania porozumień ograniczających konkurencję	32
9.3.1.	Brak zastosowania reguły de minimis	32
9.3.2.	Brak spełnienia warunków, o których mowa w art. 8 u.o.k.k.	32
9.3.3.	Brak spełnienia warunków, o których mowa w art. 8 ust. 3 u.o.k.k.	33
10.	OKRES NARUSZENIA ORAZ ODPOWIEDZIALNOŚĆ STRON ZA NARUSZENIE	33
11.	KARY PIENIĘŻNE NAKŁADANE NA PODSTAWIE ART. 106 U.O.K.K.	34
11.1.	Umyślność	34

11.2.	Stopień i skutki rynkowe naruszenia _____	35
11.3.	Okres naruszenia _____	36
11.4.	Okoliczności łagodzące oraz obciążające _____	37
11.5.	Adekwatność _____	38
11.6.	Maksymalny wymiar kary _____	38
11.7.	Wymiar kary _____	38
12.	KOSZTY POSTĘPOWANIA _____	39
13.	INNE POUCZENIA _____	40

Otrzymuje:

Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „ATEX” Sp. z o.o.